

Kulosaari

Brändes

**KULOSAARELAISET
BRÄNDÖBORNA**

1
2025

Kulosaarelaiset ry:n hallitus
Brändöborna rf styrelsen
2024 – 2025

Kirsti Santaholma, puheenjohtaja
kirsti.santaholma@gmail.com
040 512 8209

Pentti Rantala, varapuheenjohtaja
pentti.rantala@pp3.inet.fi

Hilkka Perttilä, sihteeri
hilkka.m.perttila@gmail.com

Mia Kurkela, rahastonhoitaja
olufemiu@gmail.com

Muut jäsenet:

Göran Estlander
goran.estlander@gmail.com

Liisa Horelli
liisa.horelli@aalto.fi

Arja Kosonen
arja.h.kosonen@kolumbus.fi

Ulf Ljung
ua_ljung@hotmail.com

Mikko Myllykoski
mikko.myllykoski@heureka.fi

Maija Pakoma
maija.pakoma@gmail.com

Timo Poijärvi
timo.pojjarvi@gmail.com

Leena Siikanen
leena.siikanen@gmail.com

Tapio Vanamo
tapio.vanamo@tvanamo.fi

Satu Väkiparta
satu.vakiparta@icloud.com

Johanna Wartio
Johanna.Wartio@aalto.fi

Lehden toimitus

Kirsti Santaholma, puh.joht., puh. 040 512 8209
Veera Berner, Inge Engström, Liisa Horelli,
Ulf Ljung, Mikko Myllykoski, Maija Pakoma,
Elina Seppälä

Ruotsinkieliset käännökset: Nina Henriksen
Englanninkieliset käännökset: Pamela White

KULOSAARELAISET-LEHTI 2025

2025-1: aineisto 9.1., jako 29.1., vko 5
2025-2: aineisto 5.3., jako 26.3., vko 13
2025-3: aineisto 23.4., jako 14.5., vko 20
2025-4: aineisto 30.7., jako 20.8., vko 34
2025-5: aineisto 17.9., jako 8.10., vko 41
2025-6: aineisto 6.11., jako 26.11., vko 48

Ilmoittaminen Kulosaarelaiset-lehdessä
Hinnat ym. tietoa: www.kulosaarelaiset.fi/>
KULOSAARELAISET-LEHTI>

Taitto / Paino: Kiriprintti Oy / PAINOS: 2.400 kpl

kulosaarelaiset@gmail.com
www.kulosaarelaiset.fi
www.facebook.com/kulosaarelaiset
Pankkiyhteys: FI11 2183 1800 0135 11
MobilePay: 25565

SISÄLTÖ

KULOSAARELAISET 2025-1

Kansikuva: Elga Sesemannin maalaus Omakuva 1945, KUVA:
KANSALLISGALLERIA, ATENEUMIN TAIDEMUSEO

Hallitus + sisältö + jäsenmaksutiedot	2
Pääkirjoitus	3
SAARELLA TAPAHTUU.....	4-5
Volter Kilpi sai puiston Kulosaaren puistotien varrelle.....	6-7
Vuoden kulosaarelaisia.....	8
Pekka Haavisto, vuoden 2023 kulosaarelainen.....	9
Katan kanssa taiteen maailmaan.....	10-11
Elga Sesemann – taiteilija modernissa maailmassa	12-13
Kirkkovakka – 60 vuotta pianoja, adresseja ja seurallisuutta	14-15
Kulosaaren jouluvalokalenteri on ihmeitä täynnä.....	16
Puolen vuosisadan taival.....	17
Toiveikkaita terveisiä Madagaskarilta	18-19
Pizza Prego, ostarin uusi ravintola.....	20
Kulosaarelaiset ry toimii Lukutuvassa.....	21
Kupariklubi – Livekeikat jatkuvat Kuparilyhdyssä.....	22
Takakansi: Liity Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf -yhdistykseen!.....	24

KULOSAARELAISET RY – BRÄNDÖBORNA RF JÄSENMAKSU 2025

Henkilöjäsen 20 €
Koko perhe 35 €
Kannatusjäsenmaksu 100 €

Tilille Kulosaarelaiset ry
NORDEA FI11 2183 1800 0135 11 (viite 20255)
MobilePay 25565

Lähetä sähköpostiosoitteesi yhdistyksen jäsenrekisteriä varten:
Sähköpostiosoite: kulosaarelaiset@gmail.com

PÄÄKIRJOITUS

Kulosaarelaisuudesta

Olisi hauskaa, että kulosaarelaisten keskustelua käytäisiin Kulosaarelaiset ry:n palstoilla tai sivuilla. Se ei oikein näytä onnistuvan, ja kun ei ole kahvilaakaan, voimme olla iloisia siitä, että meillä on Facebook-ryhmä Kulosaari – Brändö. Sieltä löytyvät ajankohtaiset keskustelun aiheet, ovat ne sitten käytännön ongelmia tai jotain syvällisempää.

Viime aikoina on puhuttu kulosaarelaisuudesta. ”Tunnetko olevasi kulosaarelainen? Kuinka kauan Kulosaaressa pitää asua tullakseen kulosaarelaiseksi?” Kulosaarelaiset ry:ssä toivomme, että kaikki täällä asuvat voisivat tuntea olevansa tämän yhteisön jäseniä. Teemme sen eteen, mitä osaamme. Yhdistykseltä on tarjolla tämä lehti, Lukutupa lainakirjoihin ja teemailtoihin, tapahtumia kuten Kulosaaren jouluvälo, Kulosaaren joulubasaari, Kulosaari-päivä ja kävelyt sekä verkkosivu Kulosaarelaiset.fi ja [Facebookissa Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf](https://www.facebook.com/Kulosaari-Brändö).

”Kulosaarelaisemmaksi” voisi päästä liittymällä tapahtumien järjestäjien joukkoon. Esimerkiksi Lukutuvan valvojaksi pääsee, jos voi antaa aikaansa 90 minuuttia pari kertaa lukukaudessa. Vaivan palkkana saa mahdollisuuden tutustua muihin valvojiin ja asiakkaisiin ja lisäksi sulan hattuunsa ”tärkeä kulosaarelainen”.

En itse muuten halua kuulla asuvani ”arvoalueella”. Arvon me kaikki ansaitsemme ja niin on hyvä.

Om att vara Brändöbo

Det skulle vara trevligt om Brändöborna skulle föra diskussioner på Brändöborna rf:s hemsida. Det verkar inte vara fallet, och då vi inte ens har ett eget café kan vi ändå glädja oss över att vi har Facebook-gruppen Kulosaari – Brändö. Där kan man följa med och delta i diskussioner om aktuella ämnen, både om praktiska problem, men också mera djupgående diskussioner.

På senare tid har man ofta pratat om vad det betyder att vara Brändöbo. ”Känner du dig som en Brändöbo? Hur länge måste man bo på Brändö för att bli en äkta Brändöbo?” Vi, som är aktiva inom Brändöborna rf önskar att alla som bor här känner att de är en del av gemenskapen. Vi gör vad vi kan för att befrämja detta. Föreningen bjuder förutom på denna tidning också läsestugan med sina låneböcker och temakvällar, evenemang som t. ex Brändö jul jul, Brändö julbasar, Brändödagen, gemensamma promenader samt näsidan Kulosaarelaiset.fi och [Kulosaari-Brändögruppen på Facebook](https://www.facebook.com/Kulosaari-Brändöborna).

Kanske man kan känna sig mera som en Brändöbo om man engagerar sig i föreningens verksamhet? Man kan t. ex bli övervakare på läsestugan om man är villig att ge av sin tid 90 minuter några gånger per termin. Som lön för mödan lär man känna andra övervakare och invånarna på Brändö. Kanske man också får en fjäder i hatten?

Apropå, jag tycker inte om att höra att jag bor på ett värdeområde. Vi är alla värdefulla. Bra så.

About being from Kulosaari

Wouldn't it be great if discussions among the people of Kulosaari would take place in the columns or pages of Kulosaarelaiset Association? This rarely happens. Since there is no café in Kulosaari, we can at least have a Facebook group Kulosaari – Brändö, in which you find timely topics for discussion, whether they are practical or something more profound.

Lately, there has been talk about what it means to be from Kulosaari. “Do you feel like a local?”

How long do you have to live in Kulosaari to become one?” At Kulosaarelaiset Association, we hope that everyone living here could feel like a member of this community. We'd love to help you out in adapting, any way we can. The association publishes this magazine, offers the services of Reading Room (Lukutupa) with loan books and theme nights, and provides events such as Kulosaari Christmas lights and Bazaar, Kulosaari Day and walking tours, as well as a website Kulosaarelaiset.fi and [the association's Facebook site](https://www.facebook.com/Kulosaari-Brändöborna).

You can speed up your adaptation by joining the rank of event organisers. For example, please feel welcome to become a supervisor of the Reading Room if you can give 90 minutes of your time a couple of times in a semester. As a reward for the effort, you get the opportunity to get to know other supervisors and library customers, and also you get a feather to your Kulosaari cap.

By the way, I don't want to hear that I live in an “exclusive area”. Let's all be equally valuable.

Kirsti Santaholma (Riitta Nelimarkan piirros v. 1989)
puheenjohtaja / ordförande / chairperson • Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf

SAARELLA TAPAHTUU

TEKSTI: KIRSTI SANTAHOLMA

KALENTERIMERKINTÖJÄ – SAVE THE DATE!

Päivämäärä talteen!

29.1. ke klo 14–15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

2.2. su klo 18 Musiikkikeskus Resonaarin Valoilmiö-konsertti kirkossa. Ks. s. 5

4.2. ti klo 17 Kirkkovakan tarjoama iltaruoka seurakuntasalissa.

8.2. la klo 11 HUI, HUOMINEN! lastenteatteri Muro ensemble seurakuntasalissa. Ks. s. 24

9.2. su klo 18 ”Unenomaisia” - musiikillinen runoesitys kirkossa. Ks. s. 24

11.2. ti klo 18.00 Kulosaaren hiihtäjät ry:n ym. järjestämä ”Ulkoilu elämäntavaksi” - juhla Finlandia-talolla. Ks. s. 22

12.2. ke klo 14–15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

12.2. ke klo 18 Levollisuuden viikkomessu kirkossa.

13.2. to klo 18–19 Lukutuvan teemaillassa Kristiina Silvan Ulkopoliittisesta Instituutista. Ks. s. 25

14.2. pe klo 19– ystävänpäivä, Kupariklubi no. 5 Kuparilyhdyssä. Esiintyjinä Hipster Partymix ja Timo Kalevi Forss sool. Ks. s. 26

17.–21.2. Koululaisten talviloma. Lukutupa kiinni.

26.2. ke klo 14–15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

2.3. su laskiaissunnuntai, Kirkkovakan tarjoamaa hernekeittoa ja laskiaispullia kirkonmäellä klo 11:30–13. Ks. s. 24

2.3. klo 13–15 Laskiaistapahtuma Kluuvin puistossa, järjestäjänä Kulosaaren hiihtäjät. Ks. s. 5

4.3. ti klo 17 Kirkkovakan tarjoama iltaruoka seurakuntasalissa.

5.3. ke klo 18 Tuhkakeskiviikon messu kirkossa.

12.3. ke klo 14–15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

12.3. ke klo 18 Levollisuuden viikkomessu kirkossa.

19.3. ke klo 18 Marttaillassa ruoanlaittoa yhdessä seurakuntasalissa.

20.3. to klo 17:30 Kulosaarelaiset ry vuosikokous ja

klo 18–19 Lukutuvan teemaillassa Tapani Ruokanen keskustelee kirjastaan Pirjo Sunilan kanssa.

27.3. to klo 18–19:30 Vaalipaneeli Lukutuvassa.

1.4. ti klo 17 Kirkkovakan tarjoama iltaruoka seurakuntasalissa.

5.4. la klo 11–15 Naisten hyvinvointipäivä seurakuntasalissa, järjestäjänä Herttoniemen seurakunta yhteistyössä Marttojen kanssa.

2.–8.4. Kuntavaalien ennakköänestys kotimaassa.

9.4. ke klo 14–15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

10.4. klo 18–19 Lukutuvan teemaillassa huutokauppakamari Helanderin toimitusjohtaja Mika Sirén ja pääntendentti Hanne Merikanto.

10.4. to klo 16:30–18 Virpomisvitsojen askartelua ja kirkkoseikkailu seurakuntasalissa.

13.4. su Kuntavaalipäivä

13.4. su klo 11:30– Palmusunnuntain kirkkokahvit ja Kulosaaren Marttojen 80-vuotisjuhlakahvit seurakuntasalissa.

17.–21.4. PÄÄSIÄINEN

17.–22.4. Yhteiskoulun pääsiäisloma, Lukutupa kiinni

22.4. ti klo 18 Marttaillan teemana viherkasvit, pistokkaiden vaihtoa seurakuntasalissa.

23.4. ke klo 14–15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

4.5. su klo 18 Make Perttilän konsertti Kulosaaren kirkossa.

5.5. ma Kulosaaren siivoustalkoot ala-asteen kanssa

7.5. ke klo 14–15 Ikäihmisten ryhmäkävely.

8.5. to klo 18–19 Lukutuvan teemaillassa Marja-Liisa ja Seppo Hentilä kertovat Ståhlbergien elämästä Kulosaaressa.

12.5. ma klo 18–19.30 Presidenttikävely, teemana K. J. Ståhlberg.

13.5. ti klo 17 Kirkkovakan tarjoama iltaruoka seurakuntasalissa.

27.5. ti Lukutuvan kevään viimeinen aukiolo.

26.8. ti Kulosaari-päivä

TULEVA

Kirkkovakan tarjoama iltaruoka seurakuntasalissa

Tervetuloa syömään seurakuntasaliin keran kuussa tiistaina klo 17 – , kaikki yhdessä vauvasta vaariin! Maukas ja lämmin ateria kokoaa yhteen alueen asukkaita. Aika ja paikka ovat erityisen sopivia päiväkodista lapsiaan hakeville, mutta sopivat hyvin myös muille kiireisille, nälkäisille, mukavuuden haluisille, seuraa kaipaaville jne. Tammikuussa oli tarjolla kasvis- ja kinkkukiusausta ja kasvissosekeittoa. Yleensä on valittavana monelle ruokavaliolle sopivaa syötävää.

Vapaaehtoinen kolmen euron maksu kohdistuu Herttoniemen seurakunnan diakonialle.

Ikäihmisten ryhmäkävelyt

Parittomien viikkojen keskiviikkoina on klo 14–15 Ikäihmisten ryhmäkävely. Tapaaminen Adjutantintopulla, 12.2. alkaen mukana on kuloaarelainen abiturienti Eerika Hallikainen, joka toimii koulun ohella 4H-järjestössä liikuntatsemparina.

2.2. su klo 18 Musiikkikeskus Resonaarin Valoilmiö-konsertissa tunnelmoidaan Kulosaaren kirkossa

Perinteikäs Valoilmiö-konsertti järjestetään vuosittain kynttiläpäivänä, helmikuun ensimmäisenä sunnuntaina tunnelmallisessa Kulosaaren kirkossa. Musiikkiohjelmasta vastaavat Resonaarigroup, Resonaarin kuoro ja muut Resonaarin musiikkiopiston oppilaat. Mukana on usein myös vieraileva artisti. Valoilmiö-konserttiin on vapaa pääsy.

Mikä kynttiläpäivä on?

Suomalaisessa kansanperinteessä kynttiläpäivä tai lyhyemmin kynttilä on ollut viimeinen sydäntalven merkkipäivä. Silloin on keskitytty erityisesti valon lisääntymiseen ja kevään tuloon.

Kynttiläpäivään liittyy sekä maallisia että kirkkollisia perinteitä, ja päivä tunnetaan myös Marian puhdistuspäivänä ja Herran temppeleentuomisen päivänä.

2.3. su klo 11:30–13 Laskiaissunnuntaina on seurakuntasalissa ja sen edessä kirkkovakan järjestämää laskiaishjelmaa.

Soppatykissä on kasvishernekeittoa halukkailla ja sisällä salissa laskiaispullia ja juotavaa. Jos lounas puoliilta päivin tuntuu kovin aikaiselta, kannattaa ottaa mukaan astia, jossa voi viedä keiton kotiin myöhemmin nautittavaksi.

2.3.2025 klo 13.00–15.00 Laskiaisena hiihdetään Kluuvinpuistossa

Kulosaaren hiihtäjät ry haluaa nostaa esille Kluuvinpuiston hyvänä hiihtopaikkana ja järjestää lapsille hiihdon opetusta – kuin silloin ennen...

Puiston ympäri kiertää silloin latu ja mukana on lasten kanssa hiihtämässä hiihdonopettajia. Ladun varrelle asetetaan muumi-hiihtotauluja ja samalla opetetaan lapsille oikeaa hiihtotekniikkaa.

Jos lunta on riittävästi, voidaan tehdä myös aikuisille tekniikkarata ja tarkistaa vanhempien perinteisen hiihdon taidot. Apua saataaneen kaupungin liikuntavirastolta.

20.3. to klo 17:30–18 Kulosaarelaiset ry:n vuosikokous Lukutuvassa

Vuosikokouksessa päätetään yhdistykselle tärkeistä asioista kuten edellisen ja tulevan kauden toiminnasta ja varojen käytöstä. Toiminnan keskiössä on yhdistyksen hallitus. Moni kulosaarelainen ei taida tietää, että vaikuttamaan saaren asioihin pääsee aika helpolla – tulee mukaan vuosikokoukseen ja ilmoittautuu halukkaaksi hallitukseen. Kaikki jäsenet valitaan vuodeksi kerrallaan. Vaihtuvuus olisi varmasti hyväksi.

22.3. la klo 12–16 juhla-apulaiskoulutusta kulosaarelaisille nuorille

Kulosaaren Martat järjestää Kulosaaren Kotiseurahaston säätiön tuella juhla-apulaiskoulutuksen kulosaarelaisille nuorille seurakuntasalissa.

Kurssin tavoitteena on antaa nuorille valmiuksia toimia juhla-apulaisina erilaisissa tilaisuuksissa.

Kurssin vetäjänä toimii Melina Hermas Uudenmaan Martoista.

Lisätieto ja ilmoittautuminen:
<https://kulosaarenmartat.marttayhdistys.fi/tapahtumat/juhla-apulaiskoulutus/>

27.3. to klo 18–19 vaalipaneeli Lukutuvassa

Kysymyksiä Kulosaaren kaavoituksesta, rantojen täytöstä, Kuorekarista ym. Kulosaarelle tärkeistä asioista.

Puolueiden kuntavaaliehdokkaiden joukosta löytyy jo tammikuun alussa ainakin kaksi kulosaarelaista. Yhdistys on perinteisesti järjestänyt ennen vaaleja kaikkien asiasta kiinnostuneiden puolueiden edustajille vaalipaneelin. Nytkin puolueet valitsevat ehdokkaistaan Kulosaaren paneeliin sopivat ja halukkaat.

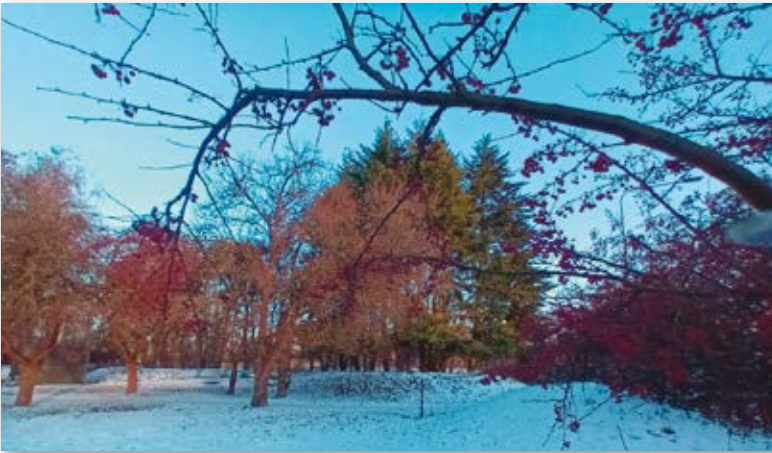
Tervetuloa kuulemaan, esittämään kysymyksiä, keskustelemaan.

Volter Kilpi sai puiston Kulosaaren puistotien varrelle

TEKSTI: LAURA KOKKO

KUVAT: RISTO POHJANPALO JA KIRSTI SANTAHOLMA

Alastalon salissa -teoksen luojan, Kustavissa syntyneen kirjailija Volter Kilven (1874–1939) syntymästä tuli kuluneeksi 150 vuotta joulukuun 12. päivänä. Juhlavuoden kunniaksi Kulosaareen nimettiin Volter Kilven puisto osoitteessa Kulosaaren puistotie 28. Puiston avajaisia vietettiin Kulosaaren jouluvalotapahtumassa sateessa ja melkein pimeässä illassa noin viidenkymmenen hengen voimin. Ulkovalot syttyivät ja glögiä oli tarjolla Kulosaarelaiset ry:n toimesta. Kiitos tunnelmallisesta tilaisuudesta yleisölle ja erityisesti Volter Kilpi-asiantuntija Laura Kokolle, nimistötoimikunnan jäsenelle Mikko-Olavi Seppälälle, kirjailija Juha Hurmeelle ja muusikko Jaakko Lahtiselle.

Pari päivää ennen avajaisia.

Volter Kilven askelmerkkejä

Volter Adalbert Ericsson syntyi Kustavissa, jossa elettiin 1870-luvulla talonpoikaipurjehduksen huippuvuotia. Volter Adalbertin perhe oli niin äidin kuin isänkin puolelta suuntautunut merenkulkuun, sekä hänen äidinisänsä että isänisäpuolensa olivat retareita eli laivanvarustajia. Merenkulku oli yksi syy sille, että Kustavissa osattiin arvostaa koulutuksen merkitystä. Suomalaisuusaate oli levinnyt Kustaviinkin, joten kun Volter Adalbert 12-vuotiaana muutti Turkuun oppikoulua suorittamaan, hän otti perheelleen kertomatta itselleen suomenkielisen sukunimen Kilpi. Volterin isä David Ericssonin kerrotaankin kommentoineen poikansa ensimmäistä todistusta lauseella: ”Kyl tämä hyvä toristus o, mut kenen se o?”

Kouluopinnot Kilpi suoritti oman kertomuksensa mukaan ilman suurempaa innostusta, mutta sen sijaan hän uppoutui kirjojen maailmaan. Hän muisteli, miten ensi kertaa ylitti kielten välisiä rajoja lukiessaan saksaksi esimerkiksi Goethen *Nuoren Wertherin kärsimyksiä* Turun Linnan muuriin nojaten ja haikeansuloi-

sesti unelmoiden. Samaan aikaan, kun kirjojen maailmat aukenivat Kilvelle, todellinen maailma jäi tavallaan eräänlaisen kilven taakse. Kilpeä alkoi nimittäin vaivata huonokuuloisuus noin 16 vuoden iässä. Nykytiedon valossa Kilpi kärsi perinnöllisestä kuulosairaudesta nimeltä otoskleroosi. Kilven nuoruusvuosina huonokuuloisten asemaa ei erityisesti huomioitu yhteiskunnassa, joten Kilven kuten muidenkin huonokuuloisten oli vain pärjättävä parhaan kykynsä mukaan. Kerrotaan, että Kilpi siirtyi koulussa takapenkkiin istumaan, mutta viittasi aina opettajan jotain kysyessä. Jos hänen piti vastata, hän ei viitsinyt pyytää opettajaa toistamaan kysymystä, vaan vastasi jotain ympäriryöreästi. Vähitellen opettajat jättivät hänet rauhassa omiin mietteisiinsä.

Turussa vietettyjen kouluvuosiensa jälkeen Kilpi suoritti ylioppilastutkinnon ja muutti Helsinkiin. Yliopistolukuja leimasi sama ilmiö kuin kouluvuosia Turussa. Kirjoja Kilpi luki kyllä intohimoisesti, mutta tuntui siltä, että hänen ohjenuoraan oli se, että yliopistossa määrättyjä tenttikirjoja oli vältettävä. Kilvelle kävi selväksi, että

hänen todellinen intohimonsa oli tulla kirjailijaksi. Hänen isänsä kuitenkin varoitteli unelmoivaa poikaansa sanoen, että tästä tuskin tulisi sellaista neroa, joka kirjoja kirjoittamalla voisi elättää itsensä. Kirjailija Kilvestä kuitenkin tuli. Kipeän rakkaussuhteen päätyttyä Kilvestä ryöppysi paperille hänen symbolistinen esikoisteokseensa *Bathseba*, joka nosti Kilven hetkessä suomalaisten kirjallisuuspriirin keskiöön. Kilpi valmistui yliopistosta samanaikaisesti *Bathseban* ilmestymisen kanssa vuonna 1900. Kilven nuoruudentuotanto ilmestyi kiihkeässä tahdissa, mutta kirja kirjalta kävi selvemmäksi, että Kilpi ei ollut suuren yleisön mieleen. Hän pettyi, päätti luopua kirjailijan urasta toistaiseksi ja suuntasi kirjastotyöhön.

Kilven Helsingin kausi venyi pitkäksi. Hän asui kaupungissa yli kaksikymmentä vuotta, vuodesta 1895 aina vuoden 1918 loppuun saakka. Kilpi teki Helsingissä mittavan kirjastouran työskennellen Helsingin yliopiston kirjastossa, Helsingin ylioppilaskunnan kirjastossa sekä Helsingin kaupunginkirjastossa. Helsingin vuosinaan Kilpi julkaisi nuoruudentuotantoonsa kuuluvat neljä teosta (*Bathseba*, *Parsifal*, *Ihmisestä ja elämästä*, *Antinous*) sekä yhteiskunnalliset teokset *Kansallista itsetutkistelua sekä Tulevaisuuden edessä* (1917–1918). Helsingin Katajanokalla asuessaan Kilpi kohtasi syksyllä 1904 tulevan vaimonsa Hilja Kilven (o. s. Vanhakartano). Pari avioitui vuonna 1907 ja he saivat kolme lasta.

Volter Kilpi Kulosaaressa

Kulosaari on luonteva paikka Volter Kilven nimikkopuistolle, sillä Kilpi perheineen asui Kulosaaressa vuosina 1917–1918 ja koki täällä löytäneensä Helsingin keskustassa vietettyjen vuosien jälkeen ympäristöön, jossa todella viihtyi. Yleensä, kun loma-aikojen alku- ja loppupuolella Kilpi joutui oleskelemaan työnsä vuoksi viikkoja itseksensä kaupungissa muun perheen

Keskellä Juha Hurme esittämässä Kilven tekstiä.

nautiskellessa maaseudulla kesästä, hänen mielensä täytti kipeä kaipaus. Kulosaaresa oli toisin. Kilpi kaipasi kyllä Kulosaaresakin perhettään, mutta samalla hän myös nautti olostaan luonnon helmassa, meren äärellä. Hän kirjoitti kotoisista tunnelmistaan vaimolleen Hiljalle muun muassa 2.9.1917 näin: ”On täällä sentään aikalailla hupaisempi olla, kuin oli kaupunkikodissa. Siitä ajasta, mikä on käytettävänä, en juuri malta olla poissa kotoa ollenkaan. Aika menee pienessä häärimisessä ja hiljalleen istumisessa. Varsinkin iltoina tuntu olevan ylen hupaista toimetonna istua verannalla, antaa illan pimetä ympärillään, kuunnella metsän tohinata ja katsella runkojen lomitse pilkistelevää vettä ja illan kultaa. Kun hiukka tummenee, vilkahtaa metsän latvojen keskellä lyhty tuikkaamaan, kaupunki ja maaseutu: katulyhty ja metsän rauha liittyvät tarunomaiseksi valaistustunnelmaksi.”

Kilven kirjeet Kulosaaren vuosilta kertovat onnellisesta elämästä saarella, mutta myös arkisista ongelmista maidon saannin ja muun ruokahuollon kanssa vuosina, jolloin Helsingissä oli levotonta ja ruuasta oli pulaa. Kilven Riitta-tytär muisteli myös jännittäviä hetkiä, jolloin sisällissodan aikana isä-Volterin yhteiskunnallisia asioita käsittelevän teoksen keskeneräistä käsikirjoitusta pidettiin varmuuden vuoksi piilossa polttopuiden alla. Kilvet asuivat Kulosaarissa kahdessa eri huvilassa. Ensimmäinen G. Strengellin piirtämä huvila on yhä olemassa osoitteessa Wäinö Aaltonen tie 3, mutta sen sijaan Lars Sonckin piirtämä huvila, johon Kilvet muuttivat

vuoden 1918 alussa paloi vuonna 1980. Kilvet olivat niin kiintyneitä huvilaansa, että halusivat säilyttää sen omistuksen itsellään, vaikka muuttivatkin Kilven kirjastotyön perässä Turkuun vuonna 1919. Huvila säilyikin Kilven suvun hallussa pitkään.

Turkuun muutettua Kilpi työskenteli ensin kaupunginkirjastossa, kunnes hänet nimitettiin vastaperustetun yliopiston kirjastonhoitajaksi. Vuonna 1924 Kilpi saattoi viimein jättäytyä osa-aikaisesti pois kirjastotyöstä ja hän aloitti pitkän kirjoitusrupeaman. Lähes kymmenen vuotta myöhemmin, vuonna 1933, ilmestyi Kilven tunnetuimmaksi noussut teos *Alastalon salissa*, joka aloitti Kilven kolmiosaisen *Saaristosarjan*. *Pitäjän pienempiä* ilmestyi vuonna 1934 ja *Kirkolle* vuonna 1937. Kilven *Saaristosarja* on lukijalleen todellinen runsauden sarvi, jonka äärellä voi nautiskella muun muassa väkevänrikkaasta suomen kielestä, hersyvistä huumorista ja tarkasta psykologisesta kuvauksesta.

Kirja voi loistaa valona pimeässä

Volter Kilven puiston avajaisissa 12. joulukuuta taivas vihmoi vettä ja loskasää näytti parasta tai kenties pahinta voimaansa. Tilaisuudessa olikin hyvä muistella kulttuurin valaisevaa vaikutusta, sitä elävää voimaa, mitä esimerkiksi kaunokirjallisuudella voi elämässä olla.

Volter Kilpi sai sydänkohtauksen loka-kuussa 1938, jonka jälkeen hän ei enää palannut kirjastotyöhönsä. Kilven viimeiseksi jääneiltä työpäiviltä kirjastossa hänelle jäi mieleen eräs tärkeä muisto, arkinen tun-

nustus, joka merkitsi hänelle suurta palkintoa. Kilpi kertoi tilanteesta ystävälleen Vilho Suomelle kirjeessään näin: ”tuli työpöytäni ääreen kirjastossa muuan, jolla oli sanottavaa sydämellään Ei suinkaan mikään kirjallinen mies, vaan mies, jolle elämä on totta. Hän tuli kertomaan, että hän raskaana hetkenään oli noutanut käteensä ”Kirkolle” kirjani, ja lukenut siitä loppupuolelta kohdan, jossa ”Metänkylän Agata” kirkkotiellä kulkee Siljan ja Miljan tahtamana. ”Eihän ihminen toiselle paljoo voi, mutta silittää voi kuitenkin kädelle”, sattuvat Agatan ajatukset, ja sen puhuttelijani oli lukenut ja kävi minua kiittämässä. – johdatin juttelua muuhun, mutta puhuttajani pysyi urissaan. ”Kirjat saattavat ruveta valaisemaan merkittävästi pimeässä!” – Karu puhuttelijani ei ollut imartelija, ja minua vahvasti merkittävästi hänen vakuutettu tunnustuksensa. Hyvä palkinto teolle on, jos on voinut olla jollekin avuksi.”

Puiston kunnostusta odotetaan

Nykyisellään Volter Kilven puisto on kau- niista sijainnistaan huolimatta pusikoitunut, eikä anna oikein edustavaa kuvaa itsestään. Heti puiston avajaisilaisuudessa alkoikin vilkas ja innostunut keskustelu siitä, miten puistoa voisi pienillä keinoilla kehittää.

Keskusteluissa puhuttiin muun muassa nykisten sähkökaappien maisemoinnista (mahdollisesti kekseliäästi maalaamalla), toivottiin parempaa polkua meren äärelle sekä penkkiä rannan tuntumaan, pohdittiin jotakin keinoa tuoda Kilven henkilöä ja kirjallisuutta läsnäolevaksi puistoon esimerkiksi QR-koodin avulla, puistos- sa vierailuille lapsille mietittiin jotakin purjelavoihin viittaavaa kiipeilytelinettä, lisäksi suunniteltiin kukkaistutuksia sekä jonkinlaista muistomerkkiä Kilvelle. Tois- taiseksi puistolla ei ole vielä edes nimi- kylttiä, joten suunnitelmissa ollaan vielä alkutekijöissä. Sijainti on kuitenkin kaunis ja Kilven elämäntyöstä voi poimia lukuisia elementtejä, joista ammentaa ideoita, jotta viheralueesta tulisi mahdollisimman viihtyisä ja kaupunginosan ihmisiä virkistävä oleskelupaikka.

Lähteet:

- Volter Kilven arkisto (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkisto)
- Kokko, Laura (toim.) 2013: *Ovat sanasi* niinkuin valoa minulle. Volter Kilven ja Hilja Vanhakartanon kirjeenvaihtoa. Kirjapaja, Helsinki.
- Kokko, Laura 2022: Volter Kilpi. Elämäkerta. SKS Kirjat, Helsinki.

Vuoden kulosaarelaisia

TEKSTI JA KUVAT: KIRSTI SANTAOLMA

Kulosaarelaiset ry:n arkistot ovat jokseenkin retuperällä. Se on ymmärrettävää, kun on kyse yhdistyksestä, jolla ei ole toimitiloja eikä toimihenkilöitä. Onneksi yhdistyksellä on kuitenkin toimintaa ja oma lehti. Yhdistyksen hallitus on valinnut vuoden kulosaarelaisen lähes joka vuosi tällä vuosituhannella. Yleensä valinnasta ja valitusta on kirjoitettu Kulosaarelaiset-lehteen.

Mitä ansioita tuohon arvoon on vaadittu tai vaaditaan jää epäselväksi tai on todetta-

va, että yhdistys valitsee yleensä sopivimman.

Alkuvuosina näyttää kasvatus olleen tärkeää. Myöhemmin on annettu enemmän arvoa yhteisön huomioimiselle tai palvelimiselle. Urheilun parissa toimiminen on myös tuonut tämän kunniamaininnan muutaman kerran.

Pitkään Kulosaareissa asuneena ja monessa mukana olleena kaipaamme joidenkin nimiä tältä sivulta. Tarkoitus on, että kulosaarelaiset ehdottaisivat vuoden kulosaare-

relaista. Tänä vuonna aiomme nimetä kaksi henkilöä, toisen vuoden 2024 ja toisen vuoden 2025 kulosaarelaisiksi.

Yhdistyksen hallitus odottaa 20.3. mennessä nimiä, mielellään perusteltuja. Niiden joukosta valitsemme sopivimmat. Ehdotukset osoitteeseen kulosaarelaiset@gmail.com.

2002
Marianne Björkstén
Puistotäti

2004
Eila Sillanpää
Jumppakerhojen vetäjä

2005
Taina Kurki
Lastentarhanopettaja

2006
Anja Siimes
Ala-asteen rehtori

2007
Anita Mellin
Pesulan pitäjä

2009 Tapolan perhe ja Kiriprintti

Vuoden kulosaarelaisen erityisistä ansioista kotiseudun kehittämisessä, viihtyvyyden ylläpitämisessä ja lisäämisessä tai pitkäaikaisesta työstä Kulosaaren ja kulosaarelaisten hyväksi. Tapolan perhe sai tämän kunniamaininnan vuonna 2009. Ilman Kiriprinttiä ei tämäkään lehti olisi meille mahdollinen!

2010 Mika Lindqvist

Pubi-visan isäntä Viisi vuotta visailua!

2011
Tooti Wicklund
Liikunnan edistäjä

2012 Toomas Jurikivi

Tennisvalmentaja

2013 ei tietoa

2014
Heikki Kukkonen
Seuran pitkäaikainen puheenjohtaja

2015
Risto Ojantakanen
Kruununsiltojen vastustaja

2016
Risto Huttunen,
Välialikaisen päiväkodin tilan ratkaisija, Riston kentän ideoija

2017
Hannu Virtanen,
KSYK:n ja koko Kulosaaren talkkari

Vuoden 2018 kulosaarelainen Peik Schulman
Kulps-kenttä

Vuoden 2019 kulosaarelainen Jonna Härmävaara
Riston puiston kahvila, Illallinen Kulosaaren taivaan alla ym.

Vuoden 2020 kulosaarelainen – Kulosaaren kotiseuturahaston säätiö
Monen toiminnan mahdollistaja Kulosaareissa.

Vuoden 2021 kulosaarelainen: perhe Poijärvi
Yhteisöllisten tapahtumien, kuten Halloween, järjestäjä

Antti Kuronen – vuoden 2022 kulosaarelainen
Ylen ulkomaantoinnittaja, rohkea Ukrainan tapahtumien selostaja

Pekka Haavisto, Vuoden 2023 kulosaarelainen

TEKSTI JA KUVA: LIISA HORELLI

Vuoteen aikojen näkyvimmin esillä ollut saarelainen on ollut kansanedustaja, ex-ulkoministeri Pekka Haavisto. Hänet valittiin vuoden kulosaarelaiseksi jo alkuvuodesta 2024, mutta kunniakirja luovutettiin poikkeuksellisesti vasta joulun jälkeen seuran puheenjohtajan kotona.

Haavisto on asunut Kulosaaressa vuodesta 2012 lähtien. Miksi juuri Kulosaaressa? Pekka oli katsonut vanhaa, remontin tarpeessa olevaa kohdetta alueelta. Ensimmäisen kohdalla omistaja perui kaupat, mutta toinen kohde täppäsi. Se oli remontin tarpeessa ollut vuonna 1938 valmistunut kaunis funkkisrakennus, joka kuului Yhdysvaltain suurlähetystölle. Rakennus oli monella tavalla ”alkuperäiskuntoinen”, joten remontoitavaa kyllä riitti. Haavisto kertoo vielä:

”Yllätyksekseni kauppakirjan myyjän puolelta oli allekirjoittanut Yhdysvaltain silloinen ulkoministeri Hillary Clinton. Kun vein omaan pankkiini kauppakirjaa, siellä oltiin kovin nyreissään, että myyjän allekirjoitus ei ollut ihan oikealla rivillä. Pyydyttiin, että voisinko hakea myyjältä uuden allekirjoituksen. Vastasin, että se taitaa olla helpommin sanottu kuin tehty.”

Millaista on asua Kulosaaressa?

”Parhainta täällä on epämuodollinen yhteisöllisyys ja kylämäisyys. Kun olimme muuttaneet ja sahasin muuttaneilla tontilla puunoksa, naapuri tuli sivukadulle tervehtimään ja toivottamaan tervetulleeksi - pyjamassa ja toiveleissa. Naapureita tervehditään ja kadulla pysähtytään usein vaihtamaan muutama ystävällinen sana tai puhumaan maailman menosta.”

Pekka on myös innokas puuveneilijä.

”Meren läheisyys on tietysti hieno asia. Meidän puuveneemme Woodstock on kaupungin venelaiturissa Kulosaaressa, mikä on tosi kätevää. Kerran siihen on tosin kohdistunut ilkivaltaa Mustikkamaan telakalla - veneeseen oli murtauduttu, siellä oli majailtu ja kaappien lukot oli rikottu. Vanha puuvene oli ilmeisesti ollut tunkeutujalle viereisiä jahteja kodikkaampi.”

Pekka Haavisto on vierailtu myös useamman kerran puhujana Kulosaaren yhteiskoulussa.

”On ollut hienoa nähdä miten aktiivisia lukiolaiset ovat olleet järjestäessään

Seuran puheenjohtaja Kirsti Santaholma jakaa Pekka Haavistolle vuoden kulosaarelaiskunniaakirjan.

keskustelutilaisuuksia. On ollut aina kiva käydä naapurikoululla puhumassa ja vastailemalla hyvin kysymyksiin.”

Pekka tunnetaan myös työstään eri konfliktien sovittelijana. Millainen vuosi 2025 tulee tässä suhteessa olemaan?

”Kulosaaressa on varmaan pinta-alaa kohti ollut suurin tiheys Ukrainan lippuja. Täällä on Ukrainan asia koettu omaksi. Rauha on sielläkin tervetullut – mutta rauhan on oltava aina oikeudenmukainen. Ukraina tarvitsee tukeamme pitkään.”

”Myös lähi-idän tilanne vaatii nyt paljon huomiota. Syyriassa on mahdollisuus vihdoin uuteen alkuun. Afrikan sarvessa Sudanin konflikti on ollut raastava, ja tuottanut valtavat pakolaismäärät. On tärkeää, että Suomi on edelleen aktiivinen myös maailman kriisien ratkaisemisessa. Ilmastonmuutos ei vähennä maailman konflikteja vaan lisää niitä – se tuottaa ympäristöpakolaisuutta. Sen vuoksi myös ilmastonmuutoksen torjuminen on ensiarvoisen tärkeää.”

Katan kanssa taiteen maailmaan

TEKSTI: ELINA SEPPÄLÄ • KUVAT: KATA RUOHTULA

Kulosaarelaisilla lapsilla on jo pitkään ollut mahdollisuus saada laadukasta kuvataideopetusta omalla saarella. Kata Ruohtulan perustamasta Kulosaaren taidekoulusta on kymmenessä vuodessa tullut olennainen osa saaren harrastuspalettia – ja Katasta samalla monien saarelaiden hyvää tuttu!

Kulosaaren taidekoulu perustettiin keuhällä 2014. Saarelle pari vuotta aikaisemmin perheineen muuttanut Kata Ruohtula tiedusteli Kulosaaren yhteiskoulun rehtorilta Lauri Hallalta, löytyisikö koululta luokkatilaa taidekoulun käyttöön. ”Siellä oltiin heti, että hyvä idea ja tervetuloa”, Ruohtula muistelee. Yhtenä elokuisena viikonloppuna hän perusti puolisonsa kanssa osakeyhtiön ja seuraavana tehtiin yritykselle kotisivut. ”Kulosaari-päivänä Kluuvin puistossa mulla oli ständi ja pöydällä esillä lukujärjestys: neljänä päivänä tunnit ja kolme ryhmää kunakin päivänä. Siellä tuli ensimmäiset ilmoittautumiset.”

Avajaisviikolla oppilaita oli eri ryhmissä yhteensä kuusi, seuraavalla jo kymmenen, jouluna 25 ja lukuvuoden lopussa 40. ”Siitä se lähti nopeasti sitten, kun lapset toivat kavereitaan mukaan, ja Kulosaaren puskaradio toimi tehokkaasti myös”, Ruohtula kiittelee saarelaiden yhteisöllisyyttä.

Taidekoulun perustaja toteaa, miten onnekasta oli, että perhe sattui muuttamaan juuri Kulosaareen. ”Tämä oli erittäin hyvä paikka muuttaa ja perustaa taidekoulu, koska täällä on aktiivisia vanhempia, jotka haluavat lapsilleen liikuntaharrastusten rinnalla myös muita harrastuksia.” Ruohtulan ajatus oli alusta saakka se, että taidekoulun tunnit alkaisivat mahdollisimman aikaisin iltapäivällä, käytännössä heti kun opetustilana käytetty luokka vapautui yhteiskouluilaiden käytöstä. Tavoitteena oli, että lapset saisivat toimintaa iltapäiville, kun vanhemmat ovat töissä. ”Eli ohjattua ja turvallista harrastustoimintaa ja samalla tavoitteellista kuvataideopetusta – niin mä sen silloin ajattelin, ja ajattelen edelleen”, Ruohtula kertoo. Tarvittaessa taideopettaja taipuu myös saattajaksi ja järjestää ”hakupalvelua”, jotta pienimmätkin taiteen harrastajat pääsevät turvallisesti perille.

Taidekoulussa tunnit kestävät puolitoista tuntia kerrallaan. Edelleenkin ne eivät jatku iltamyöhään. ”Silloin perustettaessa syy oli se, etten halunnut olla omien lasteni luota pois iltaisin. Mutta vaikka he ovat nyt jo kaikki täysi-ikäisiä, olen edelleen pitänyt saman linjan. Itsekin jaksan paremmin,

mitä aikaisemmin työpäivä alkaa ja vastavasti päättyy. Sitä virkeämpää oma opetuskin on.”

Taidekoulu toimi kahdeksan vuotta KSYK:n tiloissa. Kaksi vuotta sitten muutettiin omaan tilaan Domukseen. ”Kun yhteiskoulun laajennus valmistui, koulu luopui vuokraamistaan neljästä luokkatilasta Domuksessa ja mulle tarjoutui mahdollisuus siirtyä sinne. Nykyinen tila on aivan täydellinen kooltaan, ja toiminnallisuudeltaankin hyvä ja valoisa.” Myös sijainti on mainio: koulut lähellä ja metrolle ja bussipysäkeille on lyhyt matka.

Kiinasta Kulosaareen

Kata Ruohtulan tie kuvataideopettajaksi Kulosaareen on kulkenut monen opinahjon, maan ja mantereiden kautta. Taideteollisen korkeakoulun käyneellä kuvataideopettajalla on myös tekstiilityön opettajan pätevyys. Lisäksi hän on opiskellut taidekirjansidontaa Lontoossa.

Valmistumisen jälkeen Ruohtula asui perheineen Vanhassa Porvoossa ja pyöritti taidekirjansitomoa. Välillä hän toimi lehtorina Borgå hantverk- och konstindustriskolanissa. ”Taidekirjan sidonnassa yhdistyy kuvailmaisuus ja käsityö. Se on juuri sitä, mistä tykkään, hirveän pikkutarkkaa. Olin tosi innostunut, ja yrityksen pyörittäminen oli hauskaa, mutta myös yksinäistä. Ja Porvoon oli aika hiljainen talvisaikaan”, Ruohtula muistelee.

Porvoon jälkeen koittivat vuodet ulkomailla. Perhe asui ensin Ranskassa ja sitten Kiinassa. ”Kun oltiin lähes vuosikymmenen jälkeen palaamassa Suomeen, varauduin jo kuvataideopettajan töihin, vaikka en ollut vielä lainkaan varma mihin. Pakkasin muuttokuormaani Kiinassa aika paljon välineistöä opetusta silmällä pitäen, saksia, viivottimia, siveltimiä – ja niitä käytetään kuvataidekoulussa edelleen.”

Kun Ruohtuloiden perhe muutti Kulosaaren syksyllä 2012, olivat tyttäret peruskouluikäisiä. Asuinpaikan valintaan vaikuttivat ratkaisevasti saaren koulutarjonta. Lapset kävivät pääsyykoissa ala- ja yläasteen kaksikielisille luokille. ”Halusimme lapset sellaiseen koulujärjestelmään, jossa se englanti, jonka he olivat oppineet maailmalla, pysyisi.” Kun paikat Kulosaaren kouluissa varmistuivat, ratkaisi se myös perheen asettumisen saarelle.

Muutto Hopeasalmentielle oli hyppy tuntumattomaan. ”Suoraan lentokentältä tultiin, ja silloin vasta oikeasti nähtiin, millainen paikka tämä on”, Ruohtula muistelee. Nykyään taideopettaja kokee itsensä jo vahvasti kulosaarelaiseksi. ”Mulla on kyllä edelleen vähän ulkosuomalaisen identiteettiä, mutta nämä 12 vuotta Kulosaareissa ovat itseasiassa pisin jakso, minkä perheemme on asunut yhdessä paikassa. Kyllä mä koen, että tämä on koti.”

Taidekoulun myötä Ruohtulasta on tullut myös erityinen kulosaarelainen. ”Aina, kun menen Alepaan, tapaan jonkun oppilaan tai vanhemman. Uskon siihen, että kylä kasvattaa. On kiva tuntea nuoria, nähdä heitä ja päästä joskus auttamaankin. Tunnen vahvasti olevani osa saaren yhteisöä.” Ruohtula on oppinut tuntemaan myös koulujen opettajia, jotka tuovat oppilaitaan näyttelyihin ja saavat puolestaan konkarilta vinkkejä kuvataideopetukseen koulun puolella.

Ruohtulan lempipaikka Kulosaareissa on tietenkin taidekoulu, mutta muitakin kivoja paikkoja on. ”Yksi ihana, jossa käyn kyllä melko harvoin, on meidän kodin vintti ja sieltä avautuva näkymä. Sieltä näkyy ulapalle saakka. Tykkään myös kävellä saarta ym-

”Juhlaa, juhlaa” 10-vuotisnäyttelyyn oppilaat muotoilivat ilmapalloista eläimiä ja maalasivat niistä veikeitä biletskuvia.

päri ja katsella katuja ja rakennuksia. Täällä on hyvin monimuotoinen rakennuskanta.”

Saari, sen rannat ja läheinen Mustikkamaa palvelevat taidekouluakin. Koulun järjestämällä kesäleireillä opetus laajenee Domuksen seinien ulkopuolelle kesäkuun kolme ensimmäisen viikon ajan. ”Leirit ovat itsellekin hauska kesän aloitus. Lähi- luonnon lisäksi saarelta löytyy paljon upeita veistoksia, joita myös hyödynnetään.” Ympäristöstä oli erityisen paljon iloa koronavuosina, jolloin Ruohtula onnistui pitämään taidekoulutunnit lähes poikkeuksetta myös rajoitusten aikana. ”Tehtiin veistoskiertoksia ulkona ja piirrettiin, mitä nähtiin. Pystyin tarjoamaan tuntiohjelman normaalisti lähes koko ajan.”

Taidekouluttaja yrittäjänä

Taidekouluja on Helsingissä melko vähän. Kuvataideopettajien koulutus tähtää yleisivistävän koulutustarpeen täyttämiseen, eikä opettajia kouluteta yrittäjiksi ja omien koulujen perustajiksi. ”Olen aika lailla poikkeus tuntieni kuvataideopettajien piirissä. Mutta olen ollut aina yrittäjähenkilönä.”

Ruohtula on itse luonut taidekoulun opetusohjelman, käytännöt ja perinteet. ”En ollut ikinä ollut taidekoulussa ennen kuin itse perustin sellaisen.” Ruohtula kokee, että on vain hyvä, että on itse saanut ideoida ja kokeilla mikä toimii. Hän uskoo vahvasti motivaation välittymiseen. Kun opettaja on innostunut, oppilaatkin innostuvat. ”Kyllä mä aika sataprosenttisesti heilun luokassa, paneudun ja mietin – yhdessä oppilaiden kanssa tietysti.”

Taidekoulun opetus on suunniteltu ikäryhmittäin siten, että tekniikat ja sisällöt vaikeutuvat, mitä vanhemmiksi oppilaat tulevat. Ruohtula jakaa opetuksensa kolmeen osaan: on teema, jota käsitellään koko lukukauden ajan (esim. taidehistorian jokin aikakausi tai tietty maa), lisäksi tulee jokin kuvailmaisullinen asia (esim. liikkeen kuvaaminen tai sommittelu) ja kolmantena

jokin tekniikka, eli välineeseen ja materiaaliin liittyvä asia (esim. siveltimen tietynlainen käyttö).

Ruohtula on jo pitkään tehnyt yhteistyötä alueen koulujen sekä Helsingin kaupungin kanssa. Olennaisen muutoksen taidekoulun toimintaan ovat viime vuosina tuoneet kaupungin tilaamat niin kutsutut harrastamisen mallin ryhmät, joita taidekoulu järjestää tällä hetkellä 11 eli 22 tunnin verran. Islannista Suomeen kopioitu malli pyrkii siihen, että kaikilla lapsilla varallisuuteen katsomatta olisi harrastus, joka on saavutettavissa omalla koululla koulupäivän jälkeen. Ruohtula kertoo olleensa mukana kehittämässä toimintaa jo Opetushallituksen pilottiryhmässä kahdeksan vuotta sitten. ”Silloin niitä kutsuttiin kerhoiksi, mutta nyt ne ovat harrastusryhmiä. Me järjestetään tällä hetkellä muotipiirtämistä, kuvataidetta ja sarjakuva. Mulla on kolme työntekijää, jotka auttavat, sillä en pysty yksin opettamaan neljää samanaikaista ryhmää.”

Taidekoulun oppilasmäärä on noin 130. Jos mukaan lasketaan myös koulujen harasteryhmät, on oppilaita koulun taideopetuksen piirissä yli tuplasti enemmän, noin 270. ”Kuluneen kymmenen vuoden aikana varsinaisia taidekoululaisia on ollut yli 600”, Ruohtula laskee. Opetusta annetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksikin tarpeen mukaan. Oppilaat ovat pääosin kuloosaarelaisia tai ainakin käyvät koulua saarella, mutta muutamia oppilaita tulee muualtakin.

Taidekoulu palvelee toistaiseksi 4–15-vuotiaita lapsia ja nuoria. Taidenäköisten aikuisten iloksi hän kertoo pitävänsä vierailutunteja tilauksesta. ”Ystäväporukka voi tilata sunnuntai-iltapäivän taidetuokion tai syntymäpäiväjuhlataitelun. Sellaisia puolentoistatunnin sessioita, joiden teema sovitaan etukäteen niin, että se soveltuu tilaisuuteen. Taidetuokio voi toteutua joko paikan päällä juhlissa tai taidekoulun tiloissa. Silloin käytän aina sellaisia ”kaikki onnistuu” -tekniikoita”, Ruohtula lupaa.

Päivänsankarien kruunuja juhlanäyttelyssä joulukuussa 2024.

Taidekoulun juhlissa pistettiin pöytä koreaksi!

Kymmenvuotisen taidekoulutaipaleen huippuhetkinä taideopettaja mainitsee oitis koulun näyttelyt, jotka järjestetään kaksi kertaa vuodessa aina lukukauden lopussa. ”Niissä konkretisoituu se, mitä on lukuvuoden aikana tehty ja saatu aikaiseksi. Olen itse ollut aina tosi tyytyväinen näyttelyihin, ja kyllä musta tuntuu, että lapset ja vanhemmatkin on olleet.”

Ruohtula ei ole kymmenen vuoden aikana kertaakaan ajatellut lopettamista, vaikka oman taiteen tekeminen onkin jäänyt aika lailla paitsioon. ”Jotenkin koen, että taidekoulun näyttelyt ovat vahvasti myös mun omia näyttelyitä.” Eivätkä ne ole työn ainoita huippuhetkiä. Sellaisia tarjoaa myös joka viikoinen toiminta, kun opettaja huomaa, että oppilas innostuu ja onnistuu, viihdytään ja haluaa esitellä teoksiaan. ”Ne on arjen huippuhetkiä, ehdottomasti.”

Taidekoululla on siis Kulosaarissa valoisaa tulevaisuutta. Ruohtulan sanoin: ”Jatetaan ja kehitetään toimintaa yhä monipuolisemmaksi ja laajemmaksi.”

Elga Sesemann – taiteilija modernissa maailmassa

TEKSTI: ANU UTRIAINEN

KUVAT: KANSALLISGALLERIA, ATENEUMIN TAIDEMUSEO

Oman tiensä kulkija

Elga Sesemannin (1922–2007) elämäntarina on erikoislaatuinen ja kiinnostava esimerkki naistaiteilijan ammattiurasta Suomessa. Kulosaareissa uransa alussa asunut Sesemann debytoi 1940-luvulla Helsingissä ja kiinnitti välittömästi rohkealla ekspressiivisellä tyyllillään kriitikkojen ja taideyleisön huomion. Sesemannin taiteellinen tuotanto on mittava – ura jatkui aktiivisena ja ilmaisultaan monesti uudistuen 1990-luvun puoliväliin asti.

Vaikka Sesemann osallistui elämänsä aikana lähes sataan näyttelyyn, hän on tehnyt paluun taiteen tutkimuksen ja esittämisen fokukseseen vasta viime vuosina. Aikanaan suorastaan hätkähdyttävän modernistiset teokset ovat saavuttaneet nyky-yhteisön suuren suosion ja ansaitsevat tulla nähtyksi ja liitetyksi osaksi suomalaista modernismin ajan taidehistorian kaanonin. Taidemuseoista erityisesti Ateneum sekä Tampereen taidemuseo ovat esittäneet näyttelyissään Sesemannin teoksia 2000-luvulla.

Elga Sesemannin perhe asui talvisodan syyttämiseen asti Viipurin maalaiskunnassa Tienhaarassa, jonka asukkaat evakuoitiin talvisodan syyttyä. Monet suvun jäsenistä muuttivat Helsinkiin, ja myös teini-ikäinen Elga asettui asumaan Kaivopuistoon Puistokadulle äitinsä ja sisarensa kanssa. Rakennus on nykyään Helsingin kaupungin päiväkotina.

Helsingissä Elga Sesemann jätti koulun kesken ja hakeutui opiskelijaksi Suomen Taideakatemia valmistavalle luokalle Ateneumiin vuonna 1940, opettajina olivat mm. William Lönnberg ja Aarre Heino. Sesemann opiskeli lisäksi Vapaassa taidekoulussa vuosina 1943–1944 Yngve Bäckin ja Sam Vannin oppilaana. Hän ei vinyt näitäkään kouluja kokonaan loppuun, mutta alkoi kehittää omintakeista ekspressiivistä maalaustapaansa, joka on suomalaisessa taidehistoriassa varsin poikkeuksellinen.

Opiskelutovereita Ateneumissa olivat mm. Pirkko Lepistö, Mauno Markkula, Erik Enroth, Åke Mattas, Helge Dahman sekä etenkin Seppo Näättänen, jonka kanssa Elga avioitui vuonna 1945. Samana keväänä 23-vuotias Sesemann debytoi ansiokkaasti Strindbergin Taidesalongissa

Omakuva 1946 Odotus.

soolonäyttelyllä, joka saavutti sekä kriitikkojen että taideyleisön suuren suosion. Menestyksen vuosi jatkui onnellisena perhe-elämänä, kun vasta-avioitunut taiteilijapari muutti yhteiseen ateljeekotiin Hopeasalmentielle Kulosaareen. Osoite oli Hopeasalmentie 25. *(Tien numerointi on muuttunut sittemmin eikä heidän kotinsa sijainnista ole varmuutta.)*

Kulosaareissa vietetystä perhe-elämästä on säilynyt hyvin vähän dokumentteja, mutta ammatillisesti Sesemann noteerattiin näkyvästi lehdistössä. Kuvataidekriitikko Antero Rinteen mukaan Elga Sese-

mann oli herättänyt jo opiskeluvuosiensa tavallista suurempia odotuksia ja miten hän debyyttinäyttelyssään ”lunastaa monessa suhteessa häneen asetetut toiveet”. (Antero Rinne 23.3.1945, Suomen Sosiaalidemokraatti.)

Ateljeekodista otetuissa muutamissa interioörikuviissa näkyy kiinnostavasti teoksia, joista monet ovat sittemmin päättyneet Kansallisgallerian kokoelmaan Ateneumin taidemuseoon. Kulosaaren vuosina 1945–1947 Sesemann osallistui useisiin näyttelyihin Helsingissä Hörhammerin galleriassa sekä myös Tampereella, Oslolla ja Tukholmassa. Näyttelyistä myytiin useita teoksia keräilijöille, mikä oli uransa alussa olevalle kuvataiteilijalle merkittävä sysäys ammatillisesti ja taloudellisesti.

Hopeasalmentielle vietetty aika oli nuorelleparille monin tavoin merkityksellinen. Siitä muodostui onnellisen yhteiselämän ja tasapainoisen taiteilija-avioliiton perusta ja Elgan näyttelymenestyksen tuottamalla tuloilla pariskunta Sesemann-Näättänen pystyi toteuttamaan suuren haaveensa jättää pääkaupunki taakseen ja hakeutua rauhallisempaan ja luonnonläheisempään ympäristöön. Sepon suunnittelema Elkalaksi nimetty erämaa-ateljee rakennettiin Ruovedelle, jossa pariskunta asui suurimman osan vuodesta Näättäsen kuolemaan asti 1964. Elkalassa Sesemann jatkoi taiteellista työskentelyä ammattimaisesti, mutta osallistui näyttelyihin Hörhammerin gallerian lisäksi lähinnä Pirkanmaan ja Mikkelin alueella. Viimeisin yksityisnäyt-

Taiteilijat Kulosaaren kodissaan KUVA: Constantin Grünberg, 1945

tely oli Helsingissä 1986. Valtion taiteilijaeläke hänelle myönnettiin vuonna 1982.

Elga Sesemann on myös julkaissut kaksi kirjaa. Omaelämäkerrallisessa teoksessa *Kuvajaisia – erään omakuvan taustamaisemaa* (1959, WSOY) taiteilija luotaa lapsuuden kokemuksiinsa ja muistojaan Viipurin seudulla. Muistelmateos on monin tavoin avain hänen maalaustensa tulkintaan erityisesti 1960-luvulta eteenpäin, jolloin teoksiin alkoi ilmestyä puoliabstrakteja geometrisia tutkielmia ja surrealistisyytteisiä näkymiä kuin katkelmina menneisyydestä, muistoista tai unista. Balttilais-saksalaiseen sukuun kuuluneen Sesemannin lapsuuden ja nuoruuden kokemukset, muistot menetetyistä Viipurista ja sodan trauma olivat aiheita, joita hän käsitteli oikeastaan läpi koko uransa ajan. Vuonna 2002 Sesemann julkaisi runoteoksen *Sade kirjoitti lyhykynällä* (Runogalleria). Se on valikoima melankolissävyytteisiä mietelmiä, kuin taiteilijan sanallistettuja siveltimenvetoja.

Uudistuva modernisti

Jotta Sesemannin teosten omintakeisuus ja erityinen rooli tulisivat ymmärretyksi osana modernin ajan taiteen kenttää, on syytä hieman valottaa sitä viitekehystä, johon hänen taiteensa asettuu, ja josta hän myös omasta päätöksestään osin vetäytyi pian 1940-luvun menestyksekkäiden näyttelyidensä jälkeen.

Taiteen ammattilaisena toimiminen on aina edellyttänyt strategista urasuunnittelua. Sukupuoli ei ole ollut naiselle ollut Suomessa ylittämätön este, mutta ammattiuuralle yltäneistä taiteilijanaisista monet eivät avioituneet tai perustaneet perheitä, joihin taas löysivät Sesemannin tavoin puolison taiteen ja kulttuurin alalta. Kuten Ruoveden toisella merkittäväällä naistaiteilijalla Ellen Thesleffillä, myös Sesemannilla oli vahva ammattitaiteilijan identiteetti ja kyky uudistua sekä omaksua uusia tekniikoita uran monessa eri vaiheessa.

Debyttinäyttelyssään 1945 Sesemann käsitteli sodanjälkeisen sukupolven tunteita ja aikakauden yleistä melankoliaa ja sotavuosien aiheuttamaa ahdistusta. Erityisesti hänen urbaaneja maisemia ja interiöörejä kuvaavissa teoksissaan nämä yhdistyvät lähes surrealistisiksi näkymiksi. Hän maalasi Helene Schjerfbeckin tavoin myös vaikuttavan sarjan psykologisesti tarkkoja omakuvia. Hän oli rohkea koloristi ja ekspressionisti, joka ei kaihtanut makaabereitakaan aiheita, kuolemaa, sairautta, vanhuutta, yksinäisyyttä ja eristäytymistä. Ihmisistä tyhjä ja hiljaiset kaupunkimaisemat olivat olleet jo maailmansotien välisessä taiteessa teema, jonka voi tulkita vierauden ja tyhjyyden allegori-

aksi. Filosofiaan hyvin perehtynyt Sesemann loi teemasta oman variaationsa, jossa näkyvät saksalaisen ekspressionismin, surrealismin ja metafysisen taiteen vaikutteet.

1940-luvun varhaiskauden pakulla maalilla ja palettiveitsellä toteutetut ekspressionistiset öljymaalaukset muuttuivat 1960-luvulta eteenpäin monesti paperipohjaisiksi guassi- ja pastellitöiksi ja teosten aiheet heijastelivat elämänkaaren eri tapahtumia tai ympäristönvaihdoksia ja saivat innoitusta puolison kanssa tehdyiltä matkoilta.

Menetetyin kotiseudun Viipurin ja Tienhaaran näkymät alkoivat ilmestyä teoksiin toistuvasti etenkin 1960-luvulla. Veturit, puhelin- tai sähkötolpat, maisemassa leijuvat katot ilman näkyvää rakennusta, erilaiset eläinaiheet, musiikki-instrumentit sekä allegoriset ruusut, kyyhkyset ja kynttilät olivat teemoja, joita Sesemann varioi erityisesti Ruoveden-vuosinaan.

Elinpiirin muutoksella oli niin ikään suora vaikutus aiheiden valintaan. Ruoveden ympäristö ja Elkanen lähiluonto ovat ilmiselvästi olleet suuri ilon ja inspiraation lähde - puut, kivet ja luonnonilmiöt siirtyivät guassivärein maalattuina tai pastelliliidun vetoina paperille. Intian-matkan ja puolison kuoleman jälkeen vuonna 1964 teoksiin alkoi hahmottua enkeleitä sekä ritualistisia aiheita, vaikka Sesemann ei tietävästi ollut tunnustuksellisen uskonnollinen.

Puolionsa kuoleman jälkeen Elga Sesemann asui osan vuotta Ruovedellä, osan Maunulassa Helsingissä. Hänen aktiiviuransa päättyi noin 1995, minkä jälkeen maalaaminen oli satunnaisempaa. Vielä 80-vuotiaana julkaistua runoteosta voi kuitenkin pitää osoituksena luomisvoimasta, joka ei koskaan kokonaan hiipunut. Mielenmaisemat ja visuaaliset kuvat olivat vain saaneet kirjallisen muodon.

Kahvilassa, 1945

Kaivopuistosta, 1946

Taidehistorioitsijalle ehkä kaikkein inspiroivin työtehtävä on tutkia, esittää ja kirjoittaa taiteilijasta, joka puhuttelee ja tuottaa iloa ja elämyksiä yhä uudestaan, aina uusille yleisöille. Elga Sesemann on minulle tällainen taiteilija. Tämän työn on mahdollistanut ja siitä suuri kiitos kuuluu Sesemannin perikunnalle, Elgan sisarentyttärille Charlotte ja Helene Leschelle, jotka ovat ystävällisesti antaneet Sesemann-aineiston käyttöön ja monin tavoin tukeneet työtä taiteilijan esilletuomisessa. He ovat julkaisseet myös katuvan, laajasti kuvitetun biografian ja teosluettelon taiteilijan elämästä ja tuotannosta, ne löytyvät linkistä <https://www.elgasesemann.com/>

Anu Utriainen, intendentti, Ateneumin taidemuseo.

Kulosaaren Kirkkovakka – 60 vuotta pianoja, adresseja ja seurallisuutta

Mikko-Olavi Seppälä

Paikallisyhdistys Kulosaaren Kirkkovakan perustamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 60 vuotta. Seurakunnan tukiyhdistyksellä oli 1960-luvulla tärkeä rooli paikallislehden julkaisijana sekä lapsi- ja nuorisotyön tukijana. Viime vuosina yhdistys on järjestänyt kirkkokonsertteja ja pitänyt huolta seurakunnan taidearteiden kunnostamisesta.

Kulosaaren toinen nuoruusaika

Vuonna 1965 Kulosaari eli paisuntavaihettaan. Uudet kerrostalo- ja rivitaloalueet, ostoskeskus ja kansakoulukompleksi olivat valmistuneet, ja kaupunginosaan väkiluku oli nelinkertaistunut. Samalla vanhan huvilakaupunginosaan idyllinen rauha ja itsetietoinen yhteenkuuluvuuden tunne oli järkkynyt.

Hajaannusta lisäsi se, että entinen kaksikielinen seurakunta oli pilkottu ja liitetty osaksi Helsingin seurakuntayhtymää. Seurakuntajaossa ruotsinkieliset liittyivät osaksi laajempaa Matteus-seurakuntaa. Vanha pappila jäi suomenkielisel seurakunnalle. Sen alakerrassa toimi kirkkoheranvirasto ja seurakuntasali, ja yläkertaan muutti vuonna 1962 vastavalittu kirkkoherra, Paavo Kiuru perheineen.

Kirkkoherra Kiuru pyrki tarmokkaasti keräämään seurakuntaansa kokoon: luomaan yhteyksiä seurakuntalaisiinsa sekä uusien ja vanhojen kulosaarelaisten välille. Uusi seurakunta halusi asemoitua keskelle modernia paikallisyhteisöä.

Lapsiperheet olivat ottaneet Kulosaaren omakseen, ja suomenkielisessä seurakunnassa oli tuohon aikaan kirjoilla yli 4000 jäsentä. Ongelmana oli, että seurakuntayhtymältä saadut toimintavarat eivät riittäneet pyörittämään toimintaa sellaisella teholla, mihin Kiuru pyrki. Kirkkoherra itse toimi aktiivisesti Lions-klubin ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton paikallisosastoissa, jotka tukivat seurakunnan päiväkerhotoimintaa. Naisteologi Paula Yrjölä vastasi tyttökerhoista ja kotikäynneistä, joilla pyrittiin vahvistamaan lapsiperheiden yhteyttä kirkon toimintaan. Samaan aikaan kanttori Martti Neuvonen kokosi lapsikuoroja ja HNMKY:n Arvo Kuikka poikien soittokunnan.

Myös paikallislehti Seurakuntaviestin perustamisessa vuonna 1963 oli tausta-ajatuksena yhteyksien luominen ja seurakun-

tatietoisuuden lisääminen. Kiurun perustama ja toimittama lehti toimi yhdyssiteenä, joka jaettiin seurakunnan kaikille jäsenille. Mutta pian huomattiin, että lehden julkaiseminen kävi liian raskaaksi. Toiminta oli järjestettävä laajemmalle pohjalle.

Nimi Vilkunan keksintöä

Kulosaaren ostoskeskukseen kokoontui avoimella kutsulla 15.2.1965 joukko kulosaarelaisia perustamaan tukiyhdistystä seurakunnalle. Asia oli pienellä piirillä pohjustettu pappilassa tammikuussa. Ennen muuta toivottiin, että yhdistys ottaisi vastuulleen Seurakuntaviestin ja adressimyyntin. Yleisemmällä tasolla ajateltiin, että rekisteröity yhdistys voisi tukea nuorisotyötä sekä luoda yhteyksiä ja lujittaa seurakuntatietoisuutta kulosaarelaisten piirissä. Kutsun allekirjoittajina oli joukko tunnettuja nimiä, kuten Armas Lindgrenin vävy pojat, kansliapäällikkö Jaakko Rahola ja taiteilija Antti Salmenlinna, rouva Liisa Vilkuna, varatuomari Pauli Kanerva sekä yritysjohtajat Erik Berner, Jorma Soiro ja Aulis Pakula, jonka lahjoittama mahonkinen perämooitorivene oli pari vuotta myöhemmin käynnistämässä Kulosaaren Meripartion toimintaa.

Kokous perusti yhdistyksen, joka sai professori Kustaa Vilkunan aloitteesta kansatieteellisen nimen Kulosaaren Kirkkovakka. Kirkkovakat olivat puisia kantoastioita, joita tarvittiin pitkillä kirkkomatkoilla. Niihin pakattiin eväät ja pyhävaatteet, jotka vaihdettiin ylle vasta kirkolle tultua. – Kustaa Vilkunan ideoimia nimiä oli myös Puhos, jota tuolloin käytettiin Kulosaaren ostoskeskuksesta ja muistakin Itä-Helsingin ostoskeskuksista. Nimitys jäi pitkäaikaisempaan käyttöön ainoastaan Puotinharjussa.

Kirkkovakan ensimmäistä hallitusta johtivat hammaslääkäri Irja Laiho sekä taloudenhoitaja-sihteerinä toiminut anestesialääkäri Sirkka Lappalainen. Varapu-

heenjohtaja oli kasvinviljelyn professori Juhani Paatela, joka tunnettiin Laulavasta lintukirjastaan – Paatela harrasti linnunlaulun äänittämistä ja lintujen kuvaamista. Talouden ja hallinnon osaajia olivat Erik Berner, valtiovarainministeriön virkamies Matti Kärmeniemi sekä partiopoikajärjestön yliohtajana tunnettu Suomen Pankin virkamies Pauli Kanerva. Lehtimaailman asiantuntemusta joukkoon toi Apu-lehden kustantaja ja päätoimittaja Olli Lyytikäinen.

Toiminta alkoi vilkkaana

Kirkkovakka käynnisti toimintansa Kulosaaren yhteiskoululla järjestetyllä juhalla, johon myytiin yli 200 lippua. Ohjelmassa kerrottiin rauhannobelisti Albert Schweitzerin elämäntyöstä ja esitettiin Leena Laihion kaitafilmi ”Suuri Afrikan safari”, jossa suomalaisjoukko saapuu onnittelemaan tätä 90-vuotiaasta lääkäri-pappia Gabonin Lambarénéen.

Kulosaari oli lapsiperheiden kaupunginosa, ja Kirkkovakan alkuvaiheen toiminnassa korostui lapsi- ja nuorisotyön tukeminen. Tukiyhdistyksen avulla seurakunnan lasten päiväkerhoon voitiin palkata pätevä johtaja. Pianot hankittiin niin päiväkerhuoneistoon kuin seurakuntasaliin, joka tuolloin vielä toimi vanhan pappilan alakerrassa.

Kiurun johtama seurakunta haaveili myös omasta kesäkodista, jota voisi hyödyntää rippileireillä ja yleisemmin nuorisotyössä. Kustaa Vilkuna puolestaan elätteli ajatusta seurakunnan museosta, joka voisi sijoittua kellotapuliin ja muodostaa perustan Kulosaaren kotiseutumuseolle.

Kirkkovakan tärkeimmäksi toimintamuodoksi tuli kuitenkin Seurakuntaviestin julkaiseminen. Lehti oli käynnistynyt jo aikaisemmin, mutta nyt tukiyhdistys otti vastuun sen taloudesta ja toimituksesta. Kiuru kiitteli, miten lehti alkoi täyttyä ilmoituksista ja kannatti itse itsensä. Ilmoitushankkijan kunnostautui Marjatta Turtiainen.

Kirkkovakka oli jo alkuvaiheessa varaten pieni yhdistys, jolla oli perustamisvuonnaan vain 23 jäsentä ja parina seuraavana vuonna noin sata jäsentä. Yhdistys sai tuloja myymällä muistoadresseja, jotka oli suunnitellut Antti Salmenlinna.

Kun Paavo Kiuru siirtyi kirkkoherraksi Hyvinkäälle vuonna 1967, Kirkkovakan vilkkaana alkanut toiminta tyrehtyi kokonaan. Adressien myyntituotolla voitiin sentään jatkuvasti auttaa seurakuntaa pienhankinnoilla, kuten alttarivaatteilla.

Uusi nousu

Kulosaaren Kirkkovakka herätettiin henkiin vuonna 1979, kun seurakunta oli menettänyt toisen papinvirkansa ja kirkkohera Tauno Sarantola oli raskaan työtaakan alla. Uusi seurakuntasali (1977) kerho- ja diakoniatiloinen sinänsä soi mahdollisuudet monipuoliselle toiminnalle. Tässä vaiheessa seurakunnan avuksi tulivat vauraampien paikallisyhteisöjen lahjoitukset, jotka kanavoitiin kulkemaan Kirkkovakan kautta. Kulosaaren Kotiseururahaston Säätiö lahjoitti Kirkkovakalle 3500 markkaa sekä joukon osakkeita. Samaan aikaan Yhdistys opettajatarkoteja varten ry lahjoitti 4000 markkaa, jotka oli tarkoitettu erityisesti vanhustyöhön.

Saaduista varoista puolet lahjoitettiin eteenpäin Meripartiolle ja seurakunnalle, mutta lopuista jäi Kirkkovakalle talou-

dellinen pesämuna, jonka vuosien saatossa kasvavilla tuotoilla on voitu tukea seurakunnan diakoniatyötä sekä järjestää vuosittaisia tapahtumia ja retkiä. Vuonna 1985 Kirkkovakka kustansi seurakuntasaliin krusifiksin. Kirkkovakka on jatkuvasti vastannut seurakunnan adressi- ja korttimyynnistä.

Jatkuvuuden takasi varatuomari Pauli Kanerva, joka oli ollut perustajajäsenenä laatimassa yhdistyksen sääntöjä ja toimi jälleen sen sihteerinä aina 1980-luvun loppupuolelle asti. Uuden tulemisen jälkeen Kirkkovakan puheenjohtajina toimivat kirkkoherrat Tauno Sarantola, Ismo Törrönen ja Markku Rautiainen. Pitkäaikaisina vastuunkantajina kunnostautuivat Pentti Paavola, Sirkka Liisa Linna, Aila Harju ja vuosituuhannen vaihteen jälkeen Juhani Arppe, joka nousi Kirkkovakan puheenjohtajaksi. Taitavasta taloudenpidosta ovat vastanneet Urho Sarjaluo ja Pasi Santaholma. – Nykyään Kirkkovakkaa johtaa Pertti Immonen.

Satsauksia Kulosaaren hyväksi

Kulosaaren Kotiseururahaston Säätiön tuki on mahdollistanut Kirkkovakalle 2000-luvulla eräiden suurempien hankkeiden toteuttamisen. Keväällä 2003 Kirkkovakka sai säätiöltä varat konserttilyygelin hankkimiseksi seurakuntasaliin. Muutama

vuosi myöhemmin myös kirkko sai uuden pianon. Vuosina 2009–2010 Kirkkovakka teetti – osin Jenny ja Antti Wihurin rahaston tuella – Kulosaaren seurakunnan historian, joka ilmestyi parahiksi ennen Kulosaaren, Herttoniemen ja Myllypuron seurakuntien yhteenliittämistä vuonna 2011.

Kun Kulosaaren seurakuntasali jouduttiin kosteusongelman vuoksi sulkemaan ja sen tulevaisuus näytti epävarmalta, Kirkkovakka vuokrasi tilan seurakunnalta ja turvasi kriittisen välivaiheen ennen salin peruskorjausta. Kun korona keskeytti tapahtumat, Kirkkovakka ryhtyi järjestämään striimattuja kirkkokonsertteja ja juhlisti Kulosaaren seurakunnan perustamisen satavuotisjuhlaa 2021 näyttelyllä ja muistojen keruulla.

Kirkkokonserteista on tullut yhdistykselle pysyvä toimintamuoto, ja niiden tarpeisiin on hankittu valaistustekniikkaa. Viime aikoina Kirkkovakan huomio on kiinnittynyt myös seurakunnan taidearteiden vaalimiseen. Ensimmäisenä kustannettiin seurakuntasalia koristavan Marjatta Weckströmin Credo-reliefin restaurointi. Tänä vuonna vuorossa ovat monia kolhuja kärsineet hopeiset kynttilänjalat, jotka aikoinaan lahjoitettiin kirkon vihkiäisiin vuonna 1935. Ne on tarkoitus esitellä uudessa loistossaan kirkon 90-vuotisjuhlassa vuoden 2025 ensimmäisenä adventtina.

Karjalaissyntyinen Paavo Kiuru toimi Kulosaaren kirkkoherrana 1962–1967. Hän solmi vilkkaasti yhteyksiä – tässä Mustikkamaan sillan rakennustyömiehiin, Kulosaaren seurakunnan arkisto.

Seurakuntaviesti oli ammattitaitoisesti toimitettu, vuosina 1963–1967 ilmestynyt paikallislehti. Sen jatkaja oli Tauno Sarantolan toimittama Kulosaari-tiedotuslehti. Piirros Antti Salmenlinna.

Antti Salmenlinnan suunnittelema muistoadressi on ollut myynnissä vuodesta 1967.

Kirjallisuutta:

Seppälä, Mikko-Olavi: Kulosaaren seurakunnan historia 1921–2010. Kulosaaren Kirkkovakka 2010.
Sunila, Jenny: Kulosaaren Kirkkovakka 1964–2004 (moniste)

Kulosaaren jouluvalokalenteri on ihmeitä täynnä

TEKSTI JA KUVAT: SATU VÄKIPARTA

Kulosaaren oma jouluvalokalenteri avautui joulukuussa 2024 jo kahdeksannen kerran. Idea sai alkunsa, kun Nina Nygård palasi vuoden Amerikan reissultaan. Yhdessä ihmettelimme, miten pimeältä saaremmen näyttää joulun alla. Amerikan malliset laulavat ja yöitä päivää vilkkuvat talot eivät istuisi Kulosaareen, mutta lämmintä valoa kaipasimme pimeään joulukuuhun. Ideatiimimme (Suvi Huttunen, Nina ja minä) keksimme miten saarelle saataisiin lisää valoa ja samalla luotaisiin lisää yhteisöllisyyttä.

Synty Julejrus på Brändö.

Ideana oli, että jokaisena joulukalenteripäivänä valaistaan yksi talo tai katu. Tarkoituksena on, että osallistuminen on helppoa. Jouluvalokalenterin luukkujen järjestäjät luovat joulutunnelmaa kukin omalla tyylillään. Monilla pihoiilla ja kaduilla tarjotaan glögiä, pipareita ja muita herkkuja sekä tietysti valot ja lyhdyt loistavat. On upeaa, miten useat joulukuun tapahtumat ovat jo traditio; esimerkiksi: Ribbinginhovin puiston joululaulut, Vähä-

niityntien Lumiukko-elokuva, Lucia-uinti, Leposaaren lyhdyt, tenniskentän valot, Risto Rytin tie 28:n koko talon jouluikkunat ja Taidekoulun näyttely.

Joka vuosi myös avautuu uusia mielenkiintoisia kalenterin luukkuja. Tänä vuonna esimerkiksi Kulosaaren puistotie 28:ssa avattiin juhlallisesti Volter Kilven puisto, Hopeasalmentien ja Kalliokaivonmäen risteyksessä järjestettiin Joulupuu-lahjakeräys ja Lars Sonckin tie 3:n rakennushupun alta paljastui upeasti entisöity yli satavuotias

talo, jonka pihassa nautittiin glögiä ja kuunneltiin joulumusiikkia.

Jouluvalokalenteri on hyvä syy lähteä ilta-kävelyille tapaamaan tuttuja ja maistelemaan herkkuja. Glögikiintiönkin saa varmasti täyteen, kun kiertää useampana iltana. Hauskin tarina on, kun 20 vuotta samalla kadulla asuneet naapurit kohtasivat ensi kertaa Jouluvalo-tapahtumassa — omalla kotikadullaan.

Satu Väkiparta
Kulosaarelaiset ry:n hallituksen jäsen

Armas Lindgrenin tie

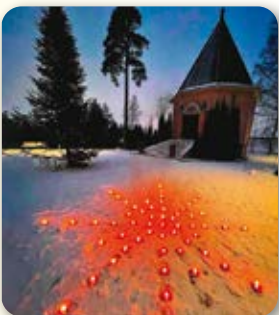
Joulubasaari, Marttojen kahvio

Bomansonintie

Joulupuu-keräyspiste

Leposaaren kappelin edustalla

Lucian päivän avantouinti

Volter Kilven puiston avajaiset

Vanha kelkkamäki 6

Puolen vuosisadan taival

TEKSTI JA KUVAT: JOHANNA HALLIKAINEN

Kulosaaren meripartio KMP juhlisti 50-vuotistaivaltaan lippukuntaretkellä Kavalahdessa Inkoossa viime marraskuussa. Retkelle osallistui yli 85 partiolaista ja partiojohtajaa.

Retki oli KMP:n vuoden 2024 kohokohta, jolloin koko lippukunta pääsi juhlimaan, tutustumaan toisiinsa ja tekemään kaikkea hauskaa yhdessä.

Tapahtuman teemana oli KMP:n historia ja 50-vuotisjuhlavuosi. Teeman mukaisesti opeteltiin tärkeitä partiotaitoja. Pääosa ohjelmasta toteutettiin ulkona rastikiertoina ja ryhmien yhteisinä kokoontumisina.

Leirillä painotettiin Kulosaaren meripartion historiaa sekä ohjelmassa että ruokailuissa.

Lippukuntaretken johtajina toimivat Emilia Hallikainen ja Otso Luukkanen. He kertovat mitä meripartio on tuonut heidän elämäänsä.

1. Milloin olet aloittanut Kulosaaren meripartiossa?

Emilia: Syksy 2022

Otso: Syksy 2009

2. Mitä partio on tuonut elämääsi?

Emilia: Paljon upeita taitoja kuten johtamista, organisointia, ongelmanratkaisukykyä ja purjehtimista. Olen saanut myös paljon ystäviä, joiden ansiosta retket ja purjehdukset onnistuvat.

Otso: Olen saanut partiossa kavereita ja tuttu porukka onkin hyvä syy vuodesta

toiseen lähteä mukaan retkille ja muihin tapahtumiin. Lisäksi olen oppinut monia taitoja, joita olisi ollut hankala saada muualta. Näistä esimerkkejä ovat purjehdus- ja johtamistaidot, joita kaikenikäiset voivat kehittää partiossa.

3. Mikä oli mieleenpainuvuin hetki Puolen vuosisadan taival -lippukuntaretkellä 22.-24.11.2024?

Emilia: Mieleenpainuvuin hetki tai itse asiassa hetket olivat kaikki ruokailut. Jokaiselta vuosikymmeneltä oli valittu jokin sille ajalle tyypillinen partioruoka. Retkeäiset saivat esimerkiksi kokea, miltä maistuu ruisleipä perunan ja sipulin kanssa lyhtyjen valossa. Lisäksi osa johtajista pukeutui vuosikymmenten tyylin mukaisesti.

Otso: Mieleenpainuvuin hetki oli ensimmäisen illan iltanuotio, jossa päästiin kylmästä säästä huolimatta nauttimaan kitaran soitosta ja yhteisistä lauluista.

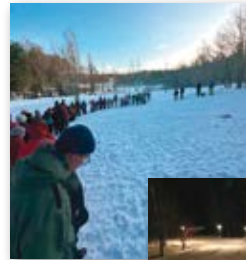
KMP:n osaavat ja aktiiviset vapaaehtoiset johtajistossa ja innokkaat sudennut, seikkailijat, tarpojat, samoajat ja vaeltajat pitävät Kulosaaren meripartion elinvoimaisena ja virkeänä myös seuraavat 50 vuotta. Kiitos upeasta työstä!

*Johanna Hallikainen
Yhden seikkailijan ja
yhden partiojohtajan äiti*

Seikkailijat solmurastilla.

Meripartio tarjoaa lapsille, nuorille ja aikuisille monenlaisia taitoja. Syyskaudella tapaamisten teemoja olivat mm.

- Ilta- ja yöpurjehdus
- Itämeri
- Puulajit/tarinat/laulut
- Liikuntapäivä/vesistöt
- Ensiapuharjoitus sairauskohtauksen sattuessa
- Suunnistus/kaupunkisuunnistus
- Adventtikalenterien myynti
- Retkiruoka
- Roskapörssi

Lippukuntaretken osallistujat koolla.

Iltanuotioilla.

Emilia toivottaa kaikki tervetulleiksi Kulosaaren meripartion toimintaan.

Apteekin läheisyydessä runsaasti ilmaisia parkkipaikkoja!

 KIPPARLAHDEN APTEEKKI
Herttoniemenranta

Hitsaajankatu 13
p. 020 741 5260

Palvelemme:

ma-pe 7.30-20
la 10-18

Olemme myös
Woltissa

Tervetuloa!

Toiveikkaita Korkeasaari terveisiä Madagaskarilta ZOO

TEKSTI: MARI LEHMONEN

Korkeasaari osallistui Suomen luonnonsuojeluliiton nelivuotiseen Tontolo maitso -hankkeeseen Madagaskarilla. Vuodenvaihteessa päättynyt hanke edisti metsäluonnon suojelua tukemalla paikallisten yhteisöiden kestävä kehitystä. Matkustin marraskuussa hankekoordinaattori Laura Blombergin kanssa tutustumaan hankkeen saavutuksiin.

Madagaskarin luonto on yksi maailman rikkaimmista. Saaren lajeista 90 % on endeemisiä, eli niitä ei tavata missään muualla. Madagaskar on maailman yhdeksänneksi köyhin maa, ja asukkaat saavat elantonsa suurelta osin maataloudesta. Ilmastonmuutoksen aiheuttama kuivuus kiusaa sekä luontoa että ihmisiä. Nytkin sadekausi oli useita viikkoja myöhässä, lämpötila 30 asteessa ja maa rutikuivaa.

Suomen luonnonsuojeluliitto on työskennellyt vuosina 2012–2024 Madagaskarilla Ulkoministeriön hanketuella. Korkeasaari oli mukana kahdessa viimeisimmässä hankkeessa. Tontolo maitso -hanke keskittyi Torotorofotsyn suojellun kosteikkoalueen metsiin, jossa elävät esimerkiksi äärimmäisen uhanalaiset indrit ja kultamantellat.

Torotorofotsyssa asuu parisen tuhatta ihmistä. Rinteillä ja laaksoissa viljellään madagaskarilaisten päivittäistä ruokaa, riisiä. Kasketussa maassa riittää ravinteita kolmeksi vuodeksi, minkä jälkeen viljelijän on raivattava uusi pelto. Metsäalaa pienenee vaivihkaa, kun paikalliset asukkaat yrittävät järjestää syötävää perheelleen ja kaskitulet riistäytyvät hallinnasta. Hanke tähtäsi siihen, että nykyiset pellot riittäisivät ruuantuotantoon ja puuston määrä lisääntyisi.

Puuta paikalliset käyttävät lähes ainoastaan polttopuuna ruuanvalmistuksessa, minkä vuoksi kaikkiin alueen talouksiin jaettiin hankkeen aikana puuta ja puuhiiltä säästävät hellat. Hellojen käyttäjät kertoivat, että aiemmin yhdeksi päiväksi tarvitulla polttopuun määrällä valmistetaan nyt jopa viikon ruuat.

Turvaverkko ja tulevaisuuden toivo

Suomalaisten käynnistämässä hankkeessa työskenteli joukko paikallisia erittäin osaavia ja motivoituneita työntekijöitä.

He kouluttivat kestävämpiä viljelymenetelmiä, tukivat viljelijäyhdistysten perustamista ja tekivät perheille peltometsäviljelyn suunnitelmia. Taimitarhalla kasvatettiin tuhatmäärin hedelmäpuiden sekä nopeakasvuisten paikallisten puulajien taimia.

Jokainen jututtamamme osallistuja oli tyytyväinen uusiin menetelmiin, sillä sadon määrä oli moninkertaistunut. Eräs nainen kertoi saavansa papusatoa kymmenkertaisesti samalta kylvöalalta. Viljelijäyhdistykset jakavat tietotaitoa, toimivat heikompien satovuosien turvaverkkona ja edistävät sadon myyntiä runsaina vuosina. Ravinnonsaannin turvaamiseksi monet saivat koulutusta esimerkiksi kanojen ja kalojen kasvatuksesta. Eräs mies kertoi ylpeänä kasvataneensa neljästä kanasta ja yhdestä kuskosta peräti sata kanaa, mistä on riittänyt syötäväksi ja myytäväksi.

Hymyileviä ihmisiä kuunnellessa kävi selväksi, että hanke oli muuttanut heidän elämänsä. Oli saatu tulojen ansiosta kotiin peltikatto tai kokonaan uusi koti. Oli saatu kylän ensimmäinen maanmuokkaskone, aurinkopaneeli, radio tai televisio. Lapsille oli saatu vaatteita, koulutarvikkeita ja tukea jatkokoulutukseen. Perheiden ei enää tarvinnut pyytää ruokaa muilta ja isovanhemmat aikoiivat opettaa lapsilleen ja lapsenlapsilleen kaiken oppimansa viljelystä. Hankkeen tärkein saavutus oli toivo turvatumasta tulevaisuudesta.

Kultamantelloihin voi tutustua Korkeasaarella.

Monimuotoista luontoa suojelemassa

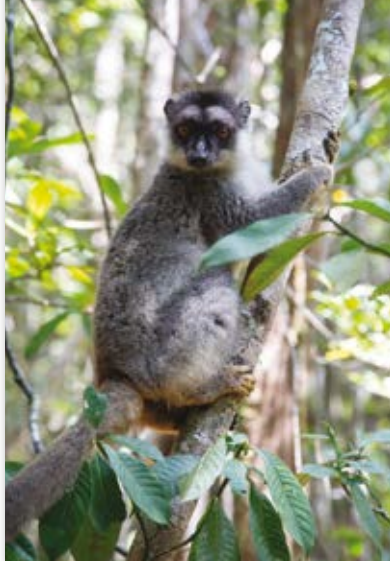
Hankkeessa kartoitettiin Torotorofotsy ympäröivissä metsissä elävien makien elinalueita ja tiedot välitettiin alueen suojelusta vastaavalle viranomaiselle. Edellisessä hankkeessa ennallistettiin Torotorofotsyssa kotoperäisenä elävän sammakon, kultamantellan, metsäistä elinalueita ja kosteikkoja. Myös monin paikoin rehottavia vieraslajeja on pyritty karsimaan.

Läheisissä Andasiben ja Mantadian kansallispuistoissa vierailee myös luontomatkailijoita, sillä siellä on mahdollista nähdä mm. saaren isokokoisin puoliapina indri, jonka revirihiudot kajahtelevat usean kilometrin päähän. Myös myyttisestä yöeläjästä, ai-aista, on nähty jälkiä.

Yksi puu voi kannatella kokonaista ekosysteemiä. Huikean korkeat latvukset ovat makien koti, ruokapaikka ja kulkuväylä. Satoja vuosia vanhat puut ovat valittavasti myös haluttua puutavaraa, jolle kysyntä luo tarjontaa esimerkiksi matkamuistoina ja instrumenttien materiaaleina. Hankkeen asiantuntijoina toimivat Mitsinjo-yhdistyksen luonto-opaattorit valistavat vierailijoita ryhmä kerrallaan. Heillä on vahva tahto säilyttää metsänsä monimuutoisina.

Suojelualueella puut saavat kasvaa suuriksi.
(Kuva: Laura Blomberg)

Ruskomaki on makilajeista yleisimpiä.

Viiden kuukauden ikäinen indri on utelias ja leikkisä.

Viljelijäyhdistys kokoontuu kylänsä kirkkoon.

Perinteinen kaskiviljely kaventaa luonnonmetsiä.

Kutsu kaikille Kulosaaren ulkoilijoille ja ulkoilun ystäville

Tervetuloa ”Yhdessä ulkoillen” -iltaan
uusitulle Finlanditalolle 11.2.2025
klo 18.00. Vapaa pääsy.

Näyttely avautuu jo klo 17.00.

**Paikkana suuri kongressisali. Kutsu koskee
kaikenkuntoisia ja -ikäisiä ulkoilijoita.**

Kutsun taustalla ovat mm. Kulosaaren hiihtäjät ry ja Suomen Latu ry. Mukana ohjelmaa toteuttamassa useita kulosaarelaisia ulkoilijoita kuten partiojohtaja, martha ja hiihtäjien puheenjohtaja **Susanna Kärki**, liikuntaneuvos **Tuomo Jantunen** sekä Luontoliiton edustajana **Veikko Piironen**. Lisäksi väriä iltaan tuovat trumpettisti **Hannes Björkman** ja säestäjänä **Heidi Korhonen-Björkman** – hekin Kulosaareissa asuvia taitelijoita.

Illan aikana ulkoilun asiantuntijat kertovat kokemuksistaan eri lajeista ja kohteista sekä uutuuksista. Mukana ovat viestintäneuvos **Jaakko Paavela**, liikuntaneuvos **Leena Jääskeläinen**, toimittaja **Unto Hämäläinen**, päiväkotien johtaja **Susanna Suutarla**, johtava asiantuntija **Matti Hirvonen**.

Musiikillisen tervehdyksen tuntureilta tuo **Tiina Aikio** Vuotsosta.

Tapahtuman kesto noin 2 h. Pukeutuminen: casual/arkiasu.

Ilmoittautuminen www.lyyti.in/tarinailta Mukava ilta tiedossa.

”Kulosaaren hiihtäjien logon ja perinteisen hihamerkin suunnittelijoina ovat toimineet kaksi kulosaarelaista tunnettua graafikkoa ja taiteilijaa Unto Paltemaa ja Henri Paltemaa.”

Pizza Prego, Ostarin uusi ravintola

TEKSTI JA KUVAT: PENTTI RANTALA

Ravintola Pizza Prego perustettiin Kulosaaren ostoskeskukseen marraskuussa 2024. Haastattelussa kysyjänä Pentti Rantala Kulosaarelaiset ry:n hallituksen varapuheenjohtaja, vastaa-massa Pizza Pregon yrittäjä Ihab.

1. Mikä on kokin mielestä hänen paras annoksensa?

- Eri ruokien yhteydessä olevat kastikkeet sekä modernisoitu artesaani napoilaispizza.

2. Onnistuuko perhejuhlan järjestäminen Pizza Pregonsa?

- Perhejuhlat onnistuvat mainiosti. Tilat ovat silloin veloituksetta käytössä. Lisäksi käytössä on kokoustilat noin 15 hengelle.

3. Onko ravintoloitsijalla muitakin ravintoloita? Jos on, niin missä?

- Tämä on ensimmäinen mutta tulevaisuudessa on tarkoitus avata myös toinen.

4. Mille kohderyhmälle ravintola on tarkoitettu?

- Ravintola on tarkoitettu kaikille ja kaikenikäisille. Tämä on huomioitu erityisesti ruokavalikoimassa.

5. Mitä omistaja odottaa kulosaarelaisyhteisöltä?

- Toivon, että ruokavalikoimamme otetaan vastaan niin, että sana kiertää ns. suusta suuhun.

6. Onko alku vastannut odotuksia?

- Koska avasimme ravintolan vasta marraskuussa eli joulun alla, oli odotettavissa, että alku on aika hiljainen mutta vuoden vaihduttua odotamme seuraavien parin-kolmen kuukauden näyttävän, miten vilkasta toiminta tulee olemaan.

7. Kuinka monta työntekijää ravintolassa on?

- Yrittäjä itse ja yksi apulainen. Molemmilla on pitkä kokemus kokkina työskentelystä.

8. Tehdäänkö ruuat täällä vai ostaanko valmiina jostakin?

- Kaikki ruuat valmistetaan ravintolassa ja raaka-aineet ovat aina tuoreita.

9. Lähtilevauksien suunnitelmia?

- Kesää kohti mentäessä on tarkoitus laajentaa valikoimaa eri kansallisuuksien erityisherkuilla.

KEVÄTTALVI KULOSAAREN KIRKOLLA

Messut sunnuntaisin klo 10

Ke 12.2. ja 12.3. klo 18 **Levöllisuuden viikkomessu**. Meditatiivinen, noin puolen tunnin mittainen ja taize-laulujen rytmittämä messu tarjoaa lepoa arkiviikon keskellä.

Tuhkakeskiviikon messu 5.3. klo 18.

Iltauoka ti 4.2. ja 4.3. klo 17 **seurakuntasalissa vauvasta vaariin**. Vapaaehtoinen 3 e maksu diakoniatyölle.

LAPSIPERHEILLE

Su 2.3. klo 11.30 - 13 **laskiaisloa**. Hernekeittoa ja laskiaispullia tarjoalla seurakuntasalin edessä, sisällä askartelua lapsille, ulkoleikkejä.

La 8.2. klo 11 HUI, HUOMINENI seurakuntasalissa

Lastenteatteri Muro -ensemblerin 25 minuutin esitys soveltuu 3-8 -vuotiaille lapsille huoltajineen. Esitys käsittelee nokkelasti tunnetaitoja ja tarjoaa riemua kaikenikäisille. Esityksen jälkeen pieni välipala. Yhteistyössä Pienperheyhdistyksen kanssa.

KONSERTTEJA

Su 2.2. klo 18 **RESONAARIN Valoilmiö** kirkossa. Vapaa pääsy.

Su 9.2. klo 18 **"Unenomaisia"** - musiikillinen runoesitys. Näyttelijä Leena Rapola ja pianisti Elina Saksala. Vapaa pääsy, ohjelmamaksu.

TULOSSA

La 5.4. klo 11-15 **Naistenpäivä seurakuntasalissa**. Luennoitsijana Mirja Sinkkonen, taidetyöpaja, hyvän mielen liikuntaa ja musiikkia sekä lounas. Tarkemmat tiedot aikatauluineen myöhemmin.

Ajankohtaiset tiedot löydät verkkosivuiltamme.
Lämpimästi tervetuloa mukaan!

KULOSAAREN KIRKKOVAKAN KEVÄT

Iltauoka ti 4.2. ja 4.3., 1.4. ja 13.5. klo 17-18 seurakuntasalissa

Tervetuloa ruokailemaan yhdessä vauvasta vaariin! Vapaaehtoinen maksu 3 e seurakunnan diakoniatyölle.

Laskiaissunnuntai 2.3. klo 11.30-13 Kulosaaren kirkonmäellä

Laskiaiseen laskeudutaan hernekeittoa ja laskiaispullia nauttien seurakuntasalin edessä. Lapsille ulkoleikkejä ja askartelua sisällä sään mukaan. Vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuu-keräykselle.

Kirkkovakan vuosikokous su 23.3. klo 12 seurakuntasalissa

Kuluvana vuonna yhdistys täyttää 60 vuotta. Tule mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan mielekästä toimintaa yhdessä.

Make Perttilän konsertti 4.5. klo 18 Kulosaaren kirkossa

Pitkän linjan kitaristin, laulajan ja laulun tekijän kevätkonsertti.

Lämpimästi tervetuloa tapahtumiin ja toimintaan!

Lisätietoja verkkosivuiltamme. <https://kirkkovakka.wordpress.com/>

Kulosaaren
Kirkkovakka ry

Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf tiedottaa

Vuosikokous torstaina 20.3.2025 Klo 17:30 lukutuvassa Svinhufvudinkuja 6 E

Ohjelmassa

- Kokouksen henkilövalinnat
- Tilien esittely ja hyväksyntä
- Vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle
- Toimintasuunnitelman ja talousarvion esittely ja hyväksyntä
- Hallituksen puheenjohtajan ja hallituksen jäsenen vaali (kaikkien toimikausi on yksi vuosi)
- Toiminnantarkastajan valinta

(Vuosikokouksen täydellinen esityslista löytyy yhdistyksen säännöistä sivustolta kulosaarelaiset.fi > Yhdistys > Säännöt §10)

Yhdistyksen jäsenillä on kokouksessa äänestys-oikeus, mutta muutkin kulosaarelaiset ovat tervetulleita tilaisuuteen.

Tervetuloa mukaan kokoukseen ja toimintaan!

Yhdistyksessä voi toimia myös ”pätkätyöläisenä”, jos ei halua sitoutua pitkäksi ajaksi. Tarjolla esim. kukkasipulien istutustalkoot, Volter Kilven puiston ja/tai Wivi Lönnin aukion hoito, Kulosaari-päivään jotain uutta tai vaikka Kulosaari-viikko. Uudet ideat (ja tekijät) ovat tervetulleita

Jäsenyydestä

Jäsenrekisterissä on tänään 13.1.2025 444 nimeä. Vuonna 2024 oli yhdistyksen tilille tullut jäsenmaksu 250 jäseneltä. Hämästyttävän pieni luku varsinkin, kun tiedetään, että Kulosaarissa on yli 4000 asukasta.

Oletkohan unohtanut maksaa jäsenmaksun. Jos olet antanut yhdistykselle sähköpostiosoitteesi, saat muutaman keran vuodessa postia. Jos et saa koskaan yhtään viestiä Kulosaarelaiset ry:ltä, voi se johtua siitä, ettet ole antanut yhdistyk-

selle voimassa olevaa sähköpostiosoitetta. Anna se nyt. Lähetä viesti, vaikka ”HEI”, osoitteeseen kulosaarelaiset@gmail.com. Siitä saadaan lähettäjän yhteystieto jäsenrekisteriin.

Facebookin Kulosaari – Brändö -ryhmän käyttäjille

Ryhmä on aikanaan perustettu kulosaarelaiten yhteiseksi keskustelualustaksi. Viime aikoina se on täytynyt mainoksilla ja ilmoituksilla, jotka eivät palvele Kulosaarta. Niinpä ryhmän ylläpitäjät ovat päättäneet poistaa ryhmästä kaupalliset viestit. Alueen tapahtumia ja harrasteryhmiä voi yhä mainostaa, mutta muu mainonta poistetaan.

Jotta kulosaarelaisille voi jatkossakin tarjota palveluita, on perustettu uusi julkinen ryhmä: **Kulosaaren palvelut**. Liity siis siihen, jos haluat mainostaa omaa yritystäsi ja hae sieltä, jos haluat tietoa alueen palveluista. Tämä uusi käytäntö on varmasti kaikille hyödyksi.

KULOSAARELAISET RY TARJOAA

TORSTAINA 13.2.2025 KLO 18–19 LUKUTUVASSA TEEMAILLAN.

MITÄ VENÄJÄN JA VALKO-VENÄJÄN NUORILLE KUULUU?
VIERAANA ON TUTKIJATOHTORI KRISTIINA SILVAN UPISTA.

Kristiina on kahdella tavalla kulosaarelainen. Hän on Kulosaaren yhteiskoulun entinen oppilas (yläaste eli luokat 7-9 Kulosaaren yhteiskoulussa 2002-2005). Lukio- ja korkeakouluopinnot hän suoritti muualla, mutta muutti Kulosaareen puolison, koiran ja esikoisen kanssa maaliskuussa 2023. Nykyään hänet tapaa usein saarella Riston puiston suunnalla.

Kristiina työskentelee tutkijana Ulkopoliittisen instituutin Venäjä, EU:n itäinen naapurusto ja Euraasia -tutkimusohjelmassa. Tällä hetkellä hänen tutkimuksensa käsittelee Keski-Aasian viiden entisen neuvostotasavallan sisä- ja ulkopoliittikkaa, etenkin niiden suhdetta Venäjään. Väitöskirjassa hän taas tarkasteli Neuvostoliiton hajoamista, autoritääristä hallintoa ja valtiollisen nuorisosaaktiivisuuden kehitystä Venäjällä ja Valko-Venäjällä.

Esitys käsittelee Venäjän ja Valko-Venäjän tilannetta nuorison näkökulmasta. Valko-Venäjä on Kristiinalle sydämen asia, joten hän puhuu siitä aina mielellään Venäjän ohella. Millaista on olla koululainen tai yliopisto-opiskelija autoritäärisessä valtiossa, nyky-Venäjällä tai Valko-Venäjällä? Millaisia odotuksia, rajoituksia ja mahdollisuuksia Ukrainan sota ja kiristynyt sisäpoliittinen tilanne luo nuorille kansalaisille?

TERVETULOAA KUULEMAAN ASIAANTUNTIJAA!

Lukutupa on auki tiistaisin ja torstaisin klo 16–19. Kulkua alas Svinhufvudinkujaa pitkin ja koulun nurkalta vasemmalle.

Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf

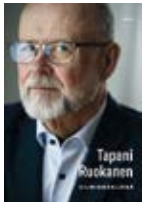
KULOSAARELAISET RY TARJOAA

TORSTAINA 20.3.2025 KLO 18–19 LUKUTUVASSA TEEMAILLAN.

KAKSI KULOSAARELAISTA TOIMITTAJAA KESKUSTELEMASSA
TAPANI RUOKANEN SILMINNÄKIJÄNÄ -KIRJASTA
PIRJO SUNILA-POHJANPALO HAASTATTELEE TAPANI RUOKASTA

Asiantuntija: Tapani Ruokanen, toimittaja ja pappi, s. 1951 Rovaniemellä, koti Kulosaarissa 1993 lähtien, toiminut myös pankinjohtajana, nykyään kirjailija ja elämänsä kokemuksista kertoja.

Haastattelija: Pirjo Sunila-Pohjanpalo, kulosaarelainen 1960-luvulta lähtien, Yleisradion taloustoimittaja ja kirjailija, nykyään aktiivinen lukutupalainen.

Tapani oli jo marraskuussa Kulosaarissa kertomassa kirjastaan. Seurakuntasaliin eivät kaikki kiinnostuneet mahtuneet.

Haastattelijana oli kirkkoherra Minnamari Helaseppä ja aiheet liittyivät paljolti Tapanin ammatin pappina.

Nyt on toinen näkökulma. Toimittaja Pirjo kysyy ja toimittaja Tapani vastaa. Aiheet voivat koskea vaikka mitä.

TERVETULOAA KUULEMAAN ASIAANTUNTIJAA JA TUTUSTUMAAN KULOSAARELAISIIN!

Lukutupa on auki tiistaisin ja torstaisin klo 16–19. Kulkua alas Svinhufvudinkujaa pitkin ja koulun nurkalta vasemmalle.

Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf

KUPARIKLUBI – livekeikat jatkuvat Kuparilyhdyssä

TEKSTI: MARKUS PARTANEN

Viime syksynä ravintola Kupari-lyhdyssä järjestetyt Kupariklubit saavat jatkoa alkaneella kevätkaudella. Kolmena syys-marraskuun 2024 perjantaina soineet klubit kasvattivat suosiotaan loppuvuoden mittaan, ja esiintyjinä kuultiin mm. Jani Malmi Trion jazzia, Yrjänä Sauroksen stand-up otteella tarjoiluja ikivihreitä, The Quoyotesin mash-up rockia sekä Jukka Orman soolo-konsertti.

Varsinkin Hassisen koneesta ja Sielun veljistä suurelle yleisölle tutuksi tullut, Kulosaarella lapsuutensa ja nuoruutensa viettänyt Jukka Orma veti Kuparilyhdyin täysin turvoksiin: pitkän sivukäytävän pöydissä istuttiin jopa sylikkään ja baaritiskin edustalla seisomakatsomo kuunteli kitaristi-laulajan esitystä kylki kyljessä.

Jukka tarjoi monipuolisen musiikkimatkan kappaleita, jotka ovat inspiroineet häntä tai joita hän on esittänyt vuosikymmenten varrella. Liikkeelle lähdettiin The Beatlesin Back in the U.S.S.R.:illa, josta matka jatkui bossa novan ja jazzin kautta Hassisen koneen Rappiolla-hittiin päättyen Tulisuuudelman tangoon.

Jukan jälkeen lavalle astui kuusijäseninen Oiro Pena, jonka kansanmusiikkia sielukkaaseen vapaaseen jazzin yhdistellyt setti sulatti monen vanhemmankin kuuntelijan sydämen.

Jukka Orma Kupariklubilla marraskuussa 2024 (KUVA: TUULA LEINONEN)

Lopuksi Jukka Orma liittyi vielä seksitetin joukkoon, ja kuultiin Jimi Hendrix -henkistä jamitusta.

Tämän lehden ilmestyessä tammikuun Kupariklubi no. 4 on jo soinut, esiintyjänä modernin jazzin klassikoita tulkinut Trio aVot ja kitaristi-laulaja Markka Partanen soolokeikalla. Klubit järjestetään kuukausittain aina kuukauden keskimäisenä perjantaina, ja ideana on, että ainakin joillain esiintyjistä on side Kulosaareen – joko parhaillaan tai joskus aiemmin. Ja heitähän löytyy useista eri musiikkityyleistä, sekä uusia tuttavuuksia että suomalaisen populaarimusiikin eläviä legendoja.

Kupariklubit ovat ilmaisia, mutta vapaaehtoisesti kerätyillä pääsymaksuilla on saatu muusikoille hieman vaivanpalkkaa. Jos Kulosaaresta sattuisi löytymään musiikki-iltojen tukemisesta kiinnostuneita mesenaatteja, niin tarvittavat yhteystiedot löytyvät Kulosaarelaiset/Brändöborna-lehden kautta.

H i p s t e r
Partymix on musiikillinen leikkikenttä ja laboratorio, jolla ei ole kiiveen hakattua musiikillista linjaa, vaan tarjottimelta löytyy monipuolisesti aineksia mm. rockista, jazzista ja progesta tilanteen ja tunnelman mukaan. Kokoonpanossa Tommi Lindell kosketinsoittimet ja syntikat, Imre Szabó basso ja Tero Mikkonen rummut.

Timo Kalevi Forss on kulosaarelainen muusikko ja

kirjailija. Forssin soolokeikalla kuullaan suomalaisen uuden aallon klassikoita 1970- ja 1980-luvun taiteesta sekä Forssin omaa materiaalia. Pääosassa on pyhä kolmiyhteys: mies, kitara ja puhuttelevat lyriikat.

Kupariklubi no. 5 ystäväpäivänä pe 14.2. klo 19. Esiintyjänä Hipster Partymix ja Timo Kalevi Forss soolo.

TUNNE VÄLITTÄJÄSI

Koti on meille tärkeä. Siksi on myös tärkeää tuntea hänet, joka kotiasi välittää.

Kulosaarelaisena tunnen hyvin viihtyisän ja ainutlaatuisen asuinpaikkamme. Kun tarvitset apua asuntoasioissa, älä epäröi ottaa yhteyttä!

TUULA PARTANEN

Kiinteistönvälittäjä, LKV, LVV, YKV, rakennuttaja-asiamies RAKI™, Partner

0400 588 200

tuula@nordlkv.fi

nordlkv.fi/tuula

N O R D

Kiinteistömaailma

Kuloosaaren arvoasuntojen
asiantuntija apunasi!

SIRU VAARA

LKV, YKV, kaupanvahvistaja
040-6261 062 | siru.vaara@km.fi
Kiinteistömaailma Helsinki Katajanokka

LOUNAS *epege* **sisältää**
RUNSAAN
ma-pe 11-15 (myös mukaan) **SALAATTI-
PÖYDÄN**

LÄHELLÄ SIILITIEEN METROASEMAA

Puh. 044 2360 581, www.sunkosi.fi
infosunkosi@gmail.com

foodora

**KOTIIN-
KULJETUKSET**

Wolt

SUNKOSI
nepalilainen ravintola
NEPALESE CUISINE

**VALITTAVISSA TULISEMPI TAI
MIEDOMPI VAIHTOEHTO**

**MEILTÄ LAKTOOSITTOMAT, GLUTEENITTOMAT
JA VEGAANISET RUOKAVAIHTOEHDOT**

Siilitie 4, 00800 Helsinki

TAKEAWAY -10% À la carte -listalta

MA-TO 11-21, PE 11-22, LA 12-22, SU 12-21

ALEPA KULOOSAARI AVOINNA 24H

SAAT HERKKUJA KELLON YMPÄRI!

kulis

Kyösti Kallion tie 2, 00570 Helsinki

120
 HOK-ELANTO

Liity Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf -yhdistykseen!

Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf vaikuttaa kotikaupunginosasi asioihin ja pitää sinut ajan tasalla siitä, mitä Kulosaareissa tapahtuu.

Järjestämme vuoden aikana useita tapahtumia kuten Kulosaari-päivän, Kulosaaren Jouluvalo -tapahtuman, joulubasaarin ja Lukutuvan teemaillat. Kaikessa teemme yhteistyötä muiden kulosaarelaisten yhdistysten kanssa. Osallistumme myös muiden järjestämään toimintaan ainakin tiedottamalla. Esimerkiksi Illallinen Kulosaaren taivaan alla ja Kulosaaren siivospäivä näkyvät niin yhdistyksen lehdessä kuin ilmoitustaululla.

Yhteistyössä Kulosaaren yhteiskoulun kanssa kulosaarelaisilla on oma kirjasto, Lukutupa, josta saaren asukkaat voivat lainata koulun perinteiseen kokoelmaan kuuluvia kirjoja ja yhdistyksen hankkimia uutuuksia. Lukutupa on auki vapaaehtoisten voimin tiistaisin ja torstaisin klo 16–19.

Tule mukaan toimintaan ja tapahtumiin! Tapaat tuttuja ja tutustut uusiin kulosaarelaisiin. Lehti jaetaan kaikille kulosaarelaisille ja tapahtumiin saa osallistua, vaikkei olisi jäsen. Maksamalla jäsenmaksun olet mukana turvaamassa yhdistyksen toiminnan jatkumista ja vahvistamassa Kulosaarelaiset ry:n painoarvoa kaupungin silmissä.

Henkilökohtainen jäsenmaksu on 20 euroa, perhejäsenyys 35 euroa ja kannatusjäsenmaksu 100 euroa.

Käytä jäsenmaksua maksaessasi viitenumeroa **20255**. Tilimme on Kulosaarelaiset ry **Nordea FI11 2183 1800 0135 11** tai **MobilePay 25565**. Lähetä yhteystietosi yhdistyksen jäsenrekisteriä varten osoitteeseen kulosaarelaiset@gmail.com.

Bli medlem i Kulosaarelaiset ry – Brändöborna rf

Föreningen Brändöborna rf har inflytande över det som sker på Brändö och håller oss uppdaterade.

Under året anordnas många evenemang såsom Brändödagen, Juleljusfestivalen, julbasaren, middagen under bar himmel, Brändö städdag och föreläsningarna i läsesalen.

I samarbete med Kulosaaren yhteiskoulu har Brändöborna ett eget bibliotek, läsesalen, som håller öppet tisdagar och torsdagar kl. 16–19. Verksamheten sköts av frivilliga krafter. Invånarna kan låna böcker ur skolans traditionsenliga boksamling eller ta del av boknyheter som föreningen införskaffat.

Delta i vår verksamhet – du träffar gamla bekanta och kan knyta nya bekantskapsband.

Årsavgift: Personligt medlemskap 20 €. Familjemedlemskap 35 €. Understödd medlem 100 €.

Använd referensnummer **20255** när du betalar medlemsavgiften. Vårt kontonummer är Kulosaarelaiset ry **Nordea FI11 2183 1800 0135 11 (bankreferens 20255)** eller **MobilePay 25565**.

Vänligen, skicka din mejladress till Brändöborna r.f.'s medlemsregister kulosaarelaiset@gmail.com.

Join the Kulosaari Association!

The Kulosaari Association is active in issues affecting your neighbourhood. It keeps you up to date with what is happening in Kulosaari.

During the year we organise, alone or with others, many happenings, such as the Kulosaari Day, Kulosaari Christmas Lights event, the Christmas Fair, an Evening in Kulosaari under the stars, Kulosaari Clean-Up Day, and events and talks at Lukutupa.

In cooperation with Kulosaari Secondary School, Kulosaari residents have our own private library - Lukutupa - which operates with the assistance of Kulosaari volunteers on Tuesdays and Thursdays from 4 pm to 7 pm. Kulosaari residents can borrow books from the school's own collection, as well as new releases acquired by the Association.

Join us for our events! You will meet old friends and make new ones. The Kulosaari newsletter is distributed to all residents, and non-members are welcome to the events as well. By paying the membership fee you will guarantee the continuity of the action and support the importance of our community in Helsinki.

Individual membership fee is 20 Euro. Family membership is 35 Euro. Support membership is 100 Euro.

Please send your email address for the Kulosaarelaiset Association's membership register to kulosaarelaiset@gmail.com. Bank account details for payment: Kulosaarelaiset ry **Nordea FI11 2183 1800 0135 11 (reference number 20255)** or **MobilePay 25565**.

Saajan tilinumero	FI11 2183 1800 0135 11		
Saaja	KULOSAARELAISET RY – BRÄNDÖBORNA RF		
Maksajan nimi ja osoite			
Allekirjoitus			
Tililtä nro			
TILISIIRTO			
Jäsenmaksu/Medlemsavgift/Membership fee			
Henkilö/Person 20 €			
Perhe/Familj/Family 35 €			
Kannatusjäsen/Understödsmedlem/Support member 100 €			
Viitenumero	20255		
Eräpäivä	10.3.2025	EUR	

Maksu välitetään saajalle vain Suomessa Kotimaan maksuvälityksen yleisten ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella